

העולם הזה

המחיר
120
פרוטה

מס. 724 / שנה 14 / י"ב אלול תשי"א / 13.9.51

השבועון המצויד
ל אינפורמציה

עורך הסגנון: עורך גראפי: דב איתן צלמי המערכת: רוני בר, דוד רובינר. חברי המערכת: מיכאל אלמו, יחיאל בשן, נוצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איתמר עילם, יעקב צילי. סופרי חוץ: האהרן נורדון, מנשה נייקובס נבריאלי דנון, סלים מנצור.

השבועון המצוייר לאינפורמציה המערכת והמנהלה: רח' לילינבלום 12, תל-אביב ת.ד. 136, טל. (ומני) 68785

מ"ד: העולם הזה בע"מ; מודפס בדפוס ישראל בע"מ; הפצה: פלם בע"מ

איילת '72

מכתבים

המצב אפרד מיר

הנכם ראויים לכל הכבוד על שמאמכם עזרנו כפסח להקיע עולו ואי צדק זה שנתנו לאפרד מילר. אין ספק שזו הוכחה ברורה שמשוה לא בסדר במסודות הנוצעים כדבר, שלא נקפו אצבע לתקון המערכת. אני מציעה לארנו את כל קוראי העולם הזה לשם מציאת מקום עבודה מהאיים עבור מר מילר ואשתו, ועד אז לעזור להם להסיג תדר באמצעים כספיים.

נחמה אייזן, תל-אביב לפי דעתי פרשת אפרד מילר היא בושה וחריפה לנו ולמדינה. אלפי שנים היה העם היהודי מיעוט במדינות זרות וסבל רבות מיחסו הבלתי סובלני. ועתה אך השגנו את המדינה ונהפך הנלל. שכחו את כל התורה שלמדו במשך דורות רבים והתחילו להציק לנויים שנתנו הכל ואף החליפו את מור להם למען פליטי חרב יהודיים.

אני מצרפת סך לירה אחת עבור אפרד מילר ואני מזמינה את קוראי העולם הזה להצטרף למיץ על מילר. לפי שכתבתם כי העולם הזה למיץ 70,000 קוראים. אם 50 אחוז יהיו לזר הממשלה ובר אידיוולו נליק 50 אחוז יהיו מוכנים לנדר כל אחד סך 1 ל"י עבור אדם כאשר הוא אדם ועל כי נדרם לו עולה. יאסף סכום של 85,000 לירות, בהן אפשר לפתוח מסעדה כזאת הנכספת על ידי נושא מאמכם.

אלמונית, הר הכרמל "דו"ח על חולי רוח" איני חושב אמנם שדו"ח כזה היה צריך להתייחס ספק בעתו. ובדואר לא בצורה הולכת הזאת. כשים לב לעובדה שהדבר הזה עלול לעזע את העצבים של קוראים צעירים שאינם די מהזכרים. כאדם שיש לו מניע יסודימי עם אנשים חולי נפש - שיש להבדילם בהחלט מהחולי הרוחיים - הניח הציין שהרפוי המודרני במסודות של חולי רוח עדיין רחוק מלהיות מושלם וששיתות החלם עליהן סופר בדו"ח, נוקט לעמים גדול מהעולם. אין בכוחו להחזיר אדם את שלות נפשו ואשרו בחיים.

ד"ר שמחה לב, תל-אביב "בזוי מחפש חדר" העולם הזה (723) כותב: "...העברות מתאומות מצריפים לאותונום (כליה פרצה מנפת עופות והיה צורך לשכן את הבריאם בצריפים)". לא כל אחד מהקוראים מעלה על דעתו כי אמנם שיכנו את העופות בריאים בצריפים, והוא מתחיל לתהות למי הכתבה כזו - לאנשי הקיבוץ או לעופות?

ישעיהו בינור, תל-אביב דומה שבמצב הנוכחי בשוק אין כמעט 290.

משתה אמריקאי דומני שהעולם הזה אינו מתמצא במנהגי השיי תיה של המלחים האמריקאים. כתבתם (העולם הזה 722) שהיאפנים מקיפוז את פרל הרבור ביום ב', מתוך חשבון שרוב המלחים האמריקאים יהיו

שיכורים אחרי שהענינו ביום א'. האמת היא שהיאפנים התקיפו ביום א', כי ידעו (מה שלא ידע העולם הזה) שהמלחים הנלים להשתכר ביום השבת.

ג'ון הריסון, תל-אביב אינפורמציה בדי נמצאות חוברות רבות של העולם הזה ולא מצאתי אף ריפורטזיה אחת על איזה מפעל שעשתה הממשלה או על פיתוח הארץ בכלל. אם המשיכו בכונ זה של רפורטזיות יבוליים אתם (ואולי חיי ביום) לכתוב בכותלת "השבועון המצוייר לאיני פורמציה שלילית".

אורי עופר, תל-אביב ראה עמוד 3.

ערביי ישראל שמחתו לקרוא את תשובתכם למכתבי (העולם הזה 722). זה המשך למסורת הדימוקרטית של העולם הזה להדפיס מכתבים המתנגדים לקו שלו. אך לצערי תשובתכם מופשטת למדי. במשך שלוש שנות קיום המדינה הנשר היחיד ביז הארצות השכנות והמדינה הוא נשר של הסתגנות המלחה בריחיות ושוד. נכון שאין תחתית ערבית אך האם נחכה שתקום, או שנקדים תרופה לכמה? סגן-משנה ג. פישל, צה"ל

גיל הכנסת לרשימתכם על גיל חברי הכנסת (העולם הזה 722) מדוע פונקים אתם בכבוד סיעת המרוח, שיליה הממוצע 603 שנה (נורק 87, פסקם 54) ובעונים כי מפא"י בעלת הניל הממוצע של 54, היא הזקנה

במו עיני שינוי שם

תימניה העובדת בבית חרושת עסיס קיבלה את משכורתה הראשונה ונתבקשה לחתום. היא חתמה בסביעת בוחן. בחודש הבא חתמה בדרת. שאל אותה הקופאי: "מה פתאום? השיבה: "מה זה, אתה לא יודע? התחתנתי". אז מה בכך? שאל הקופאי. "שינית את שמי", הסבירה התימניה. הקוראה ש. מרים, קופת חולים, טבריה, זוכה בפרס של 1 ל"י.

בכנסתו ומדוע הקצבתם לתופיק טובי שנת חיים נוספת? ידוע כי הוא כן 30.

אמנון שטרנברג, חיפה צודק הקורא שטרנברג. סיעת המרוחזי היא חזקנה בכנסת, אך בגלל היותה מורכבת משני ח"כים בלבד החליט סופר הכנסת לא לקח תה בחשבון. אולם תופיק טובי עדיין בן 29, טרם מלאו לו 30.

רגלים ספורטאיות

בעולם הזה 723 משכה את עיני תמונה במדור הספורט. ייתכן שהצלם לא שם לב לכך, אך רגליהן ויריהן של שלוש הנערות יוצרות הרמוניה מיוחדת במינה.

אריה אילני, חיפה

על הקורא אילני להתחסן באימון רב יותר לאוסקר טאבור שצילם את התמונה.

רגלי ג'ון פונטיין

אני מוצא כל יופי או רושם מיוחד ביה שמעי מירידתם את התמונות על הצד או על הראשי. נוסף לזה, נדמה לי שלג'ון פונטיין עדיין ישנו שתי רגליים, למרות שקטעתם אחת (העולם הזה 722).

רמפל, תל-אביב קשה להסביר על רגל אחת את תורת חיי תוך התמונות. העולם הזה יעשה זאת בהדרגה קרובה בהרחבה.

מעויים

העולם הזה (722) פרסם כתבה על הפעילות הסיפורטאית העומדת להתחדש בבית-היפה. היה עליכם לדעת שלמעודן ביתרו קוראים מעויים (מעוי דובונוסקי) ולא עיו, כלשונוכם.

עם הביתרים הסליחה. דן שמר, חיפה

"ריתי 1951"

בקוראי את הכתבה על רותי נורמן (העולם הזה 716) שהשמיעה דבריה כי פסקה משאיות אירואי ליסטיית. נזכרתי בכתיבה: מעשה באדם ששח פסם לדעה ואמר "אשה זו היא האירואי שלי" שאילו הלז, ובכך, מרוע אינך מתחנן? ענהו רעהו: "אז הרי אשאר בלי אירואי? כך מצב הנוער בארצנו. רבים מבני הנוער שחרפו פשעם ונלחמו למען שלום המדינה איבדו עתה, בהתנשם החלום, את כל מהשכונתיהם האירואליסטיית, והם נמצאים בחלל ריק.

יהושע גרוס, תל-אביב

מעמדות

אין זה נאה לעתון המכבד את עצמו לכתוב על מעמד שני ומעמד שלישי. צורת הכתיבה מראת כאילו על נתיבותם של הערבים לפני העולים החדשים ועל האחרונים כלפי הישוב הישן, ואין זה כך. כל זמן שניצני אתם פעמרות נבחרים לכנסת, אין מקום למעמד שני ושלישי בצורה שאתם מכתבים.

גבריאל שטרסמן, תל-אביב זכות הבחירה של העולים החדשים והערבי שנה המינה כידיו של המורה לחימית שלי בבית הספר הימי בחופה. מבחינה חימית כמעט ולא הייתי קיים בשיעוריו. אני מקנה שהנ"ל לא יגיב על זאת באופן קיצוני. מקצועי ימאי (אות ראי שונה וי"ד) ולא חימאי (מס' פסקם הימאים 800). בכל אופן תודה בעד התואר.

צלקה גיבורן (גרובצקי), תל-אביב התודה מגיעה אך ורק למגיה.

ימאי-חימאי אתם נאונים. במלה אחת יצרתם חימאי חוש כמרינה (העולם הזה 721). דבר שלא עלה במשך שנה המינה כידיו של המורה לחימית שלי בבית הספר הימי בחופה. מבחינה חימית כמעט ולא הייתי קיים בשיעוריו. אני מקנה שהנ"ל לא יגיב על זאת באופן קיצוני. מקצועי ימאי (אות ראי שונה וי"ד) ולא חימאי (מס' פסקם הימאים 800). בכל אופן תודה בעד התואר.

צלקה גיבורן (גרובצקי), תל-אביב התודה מגיעה אך ורק למגיה.

גבריאל שטרסמן, תל-אביב זכות הבחירה של העולים החדשים והערבי שנה המינה כידיו של המורה לחימית שלי בבית הספר הימי בחופה. מבחינה חימית כמעט ולא הייתי קיים בשיעוריו. אני מקנה שהנ"ל לא יגיב על זאת באופן קיצוני. מקצועי ימאי (אות ראי שונה וי"ד) ולא חימאי (מס' פסקם הימאים 800). בכל אופן תודה בעד התואר.

צלקה גיבורן (גרובצקי), תל-אביב התודה מגיעה אך ורק למגיה.

צלקה גיבורן (גרובצקי), תל-אביב התודה מגיעה אך ורק למגיה.

העולם הזה מס' 724

אין לומר דבר זה על כל שולחי הבדיחות. אמנם, רבות מהן משעשעות למדי. אך יש סוג של שולחי בדיחות שההומור שלהם שתפני מדי: אין הם מבחינים בין בדיחה שהמציאות, או שנוצרה לנגד עיניהם, לבין בדיחה שקראו בעתון זו, בעתון מקומי, ואפילו בהעולם הזה עצמו. כל זה מייאש. ביחוד כשקוראים אחרים כותבים מכתבים, מוכיחים היכן קראו לראי שונה את הבדיחה שזכתה בפרס של לירה בשבוע שעבר. צצה הצעה לבטל את המדור בכלל. עלתה הצעה שנייה להפקיעו, לחייב את חברי המערכת עצמם להביא את הבדיחות. שהרי אם סותבים בדיחות, מדוע לא נסחוב בעצמנו? כפשרה הוחלט להשאיר את המדור על כנו, אך לא לשים אותו כל שבוע, אלא רק כשיש בדיחות מקוריות באמת הראויות לכך. אם אין - תמלא המערכת את החסר. תפקידו האמיתי של המדור במו עיני הוא לפרסם קטעי חיי מיד חדים לארץ ולבניה, משהו משעשע ובכל זאת בעל תוכן עמוק ביותר, סמל לרוח הזמן. אימרתו האחרונה של הגנרל מקראתור על אופיו של טרוימן אינה מענינת, אפילו כשמחליפים את מק' ארתור ביגאל אלון ואת טרוימן בכי. גי.

שעתיים אחרי שהופיע הגליון האחרון בקיוסקים נתקבלה במערכת הודעה מאילת: הצעירה שהתנדבה לשמש שפן נסיון הגיעה ממחולה לאילת. בטרמפים עשתה את דרכה במהירות של שיא. היא הגיעה לחוף ים סוף בדיוק 29 שעות מן הרגע בו עלתה על מכונית במחולה. על הרפתקאותיה נספר בגליון קרוב.

בנתיים באו כמה קוראים בטרוניה. מת' לונגים הם: עוד ישנם מאות חברים של תנועות נוער המטיילים בארץ לאורכה ולרח' בה (עד כמה שיש רוחב למותני עלמה כה תמירה כמדינת ישראל) לפיכך אין בטרמפים. לומר שחודות הרטמפים מהם במדינה. הם צודקים - במדה שהמדובר בחברים של תנועות נוער. אולם אלה מהחיים אחוז זעיר בגיל 18, אחוז אפסי בגיל 22. גיל העולה הזה תחפורר בו תאוות המרחב מחדש.

ייתכן שבראותו את סיפור מסעותיה של שליח חת העולם הזה תחפורר בו תאוות המרחב מחדש.

"...אשה נדחקה אל ראש התור לפני עגלת הקרח. אני הרה, צעקה. הקהל האדיב פינה לה מקום. כשקיבלה את בלוק הקרח, נשמט כר עבה מתחת לשמלתה..."

הקורא צוחק? לבריאות. אבל מה היה אומר הקורא לוא היה נאלץ לקרוא בדיחה זו 47 פעם בשבוע אחד?

או בדיחה שנייה. "אדוני הנהג, הגד נא לי כשנגיע לעתלית! אמרה אשה זקנה, כשעלתה על האוטובוס בחיפה. הנהג נזכר בדבר רק כשהגיע לסיבוב וזכרו יעקב, טובב את האר' טובוס, חזר לעתלית. הנהג אנהג, אמר לגברת. זו הודתה לו, הוציאה מארנקה גלולית, בלעה אותה, חיכה ואמרה: הרופא אמר לי לבלוע גלולית כשנגיע לעתלית..."

גם זו בדיחה שאפשר לסבול אותה - פעם אחת. היא פורסמה אפילו בהעולם הזה. אולם מה יאמר אדם אם אותה בדיחה ארוכה חוזרת אליו בקביעות של מחוג שעון, לפחות פעם בשבוע?

כל זה לא ללמד שתפקידו של עורך מדור במו עיני אינו ראוי לקנאה. כל חברי המערכת אהובים לקרוא מכתבים למערכת. הקוראים הכותבים מכתבים, גם שליליים, מצוידים בי מידה גושה של חוש הומור. לרוב אפשר ליהנות ממכתביהם, אף ללמוד מהם. אולם

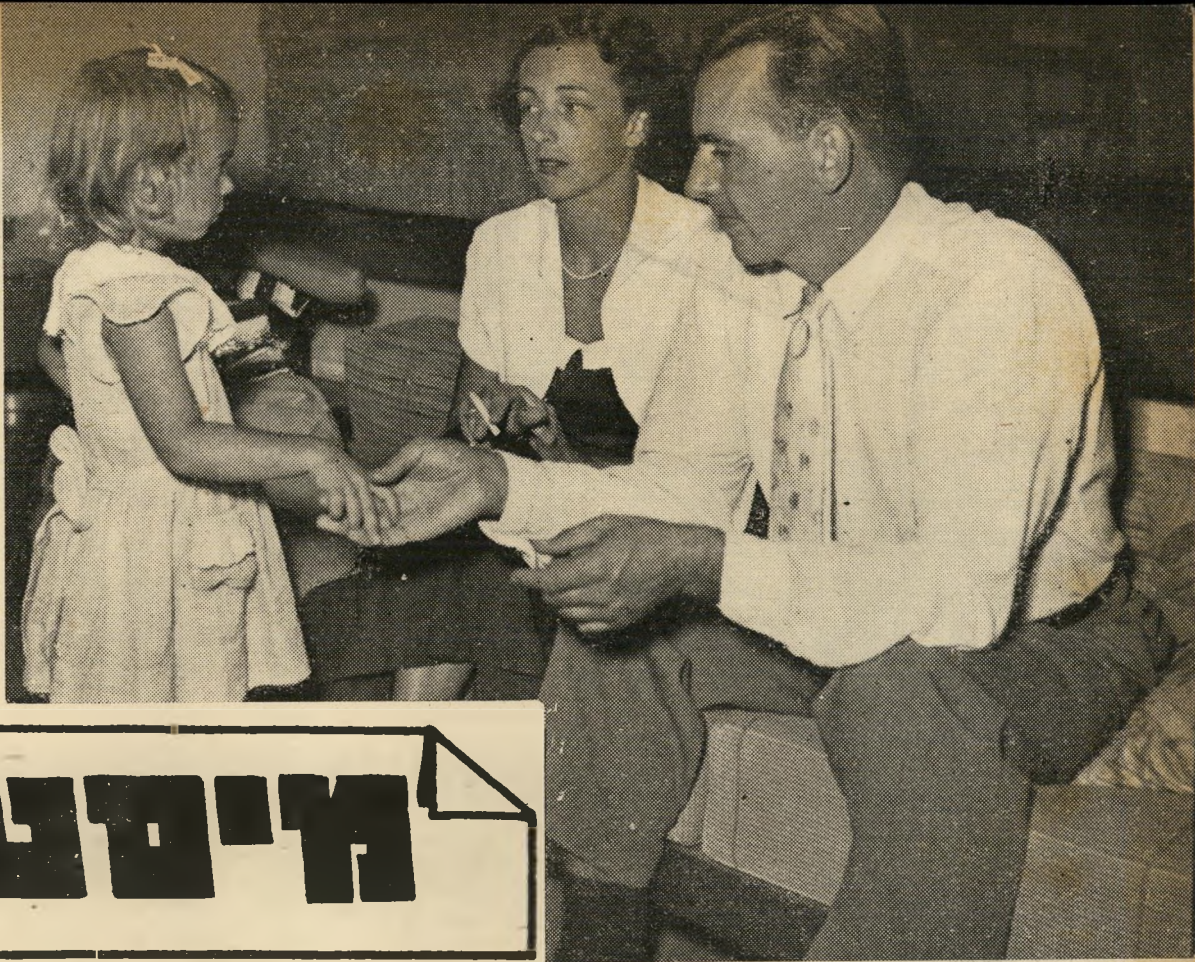
איילת

ה ש ע ר

שמה, כמובן, חנה מירון. המקצוע: השחקנית של התיאטרון הקאמרי. פעם היתה קטנה (לא לפני הרבה שנים), ידירה גרמנית ונקראה חנה מאירצקי. כאשר השחקנית-הילדונה, בת השמונה, נמלטה עם אמה מגרמניה הנאצית, הופיעה בפאריס בתיאטרון של פליטים, עוררה התפעלות כללית.

כאשר הופיעה 13 שנה לאחר מכן על קרשי הקאמרי, חזרה על הצלחתה, עוררה, שוב, התפעלות כללית. הוא שהפעם ישבו באלם צעירים ומצוירים ארצישראלים שהתלהבו ממשקחה כמלי של הוא הלך בשדות, הנערה-העולה המסבכת חיהים על כמה מחברי קיבוץ אחד וחיי מפקד פלמ"ח אחד.

אחר הופעות חוזרות ונשונות בכל עונות התיאטרון, הפכה תביבת הנוער שאהב את משקחה, התבקוה והשתמשה ככחה. התקרבותה והתרחקותה. אולם כאשר עלתה לפני שלושה שבועות על קרשי הקאמרי במזגרי, מקרינה את אור הזרקורים מעל עורה השחור (הצביע) היה נצחונה כמלכת שבא מושלם. מלבד עורות ברדלס ונמר עשויים בד צחוב' כהה וכתום) שכיסו את גווה בלטה באצעדות מלכות, תסרוקת מלכותית (ושבאית) שהתבטאה במגדל שערות גבה-שכבות.

ככל שהפועלים מתמחים, גובר הייצור. "ולזכותם יש לומר", מודה בוב, "שהם לומדים די מהר". ואמנם, הם למדו במידה כזו שבובר חושב כי הגיעה השעה שיעזוב. הבחורים המקומיים יוכלו כבר לנהל את העסק לבדם. את מקומו ימלא מהנדס חיפאי, יחיאל גולדפרב, אף הוא צעיר (30), שעבד לפני כן בבתי הזיקוק במשך 10 שנים והמלא הערצה לבוב. גם אברהם פרידמן, התעשיין החיפאי (דור המישן), ואחד השותפים העיקריים במפעל, יודע להעריך את בוב. לא רק את בוב אלא גם את הבוס שלו, הנרי קייזר. הוא מספר כיצד, במסיבה שנערכה במלון וולדורף-אסטוריה בניו-יורק לכבוד חתימת החוזה על הקמת המפעל הישראלי, שאל אחד המסובים את הנרי קייזר: "מדוע לא תקים את המפעל הזה באחת הארצות הערביות במקום ישראל?" תשובתו של קייזר, שהפליאה את הנוכחים (ובעיקר את אברהם פרידמן) היתה: "אני מאמין בייצור רק בארץ שכל פועל העובד במפעל יש לו סיכויים גם לקנות מכונית לעצמו".

לפי אותו פרינציפ, כנראה, מחזיק בוב רייס בשתי מכוני-ניות: אחת של המפעל, תוצרת מקומית, לשימוש הרשמי והשנייה (אף היא תוצרת קייזר-פריזר) שהביא עמו מארצות-הברית, לשימוש אשתו והילדים. כי משפחת רייס אוהבת מאוד לצאת לטיולים בכל הארץ. האויר נפלא והארץ דומה מאוד לקליפורניה.

תפריט הרייסים אינו זקוק לתוספות. בעמדם לנסוע לא-רץ הווהרו על הקשיים הרבים שייחלקו בהם בהשגת מזון. אבל הם לא נבהלו. משהגיעו ארצה, לא הביאו עמם כמעט שום מיצרכי מזון. התוצאה: "משך כמה ימים כל חודש התקיימו מלחם בלבד." עתה הכל בסדר ודאגותיה של מרגרט במטבח מועטות בהרבה מאלו של עקרת הבית הממוצעת בישראל. כי מלבד החבילות המגיעות מאמריקה, מצויד המט-

מייסד רייס

כח במיתקנים האמריקאיים החדשים ביותר: תנור חשמלי, מקרר חשמלי, "שייקר" המכין קוקטייל או לימונד תוך שניות ספורות.

אחת מדאגותיה הגדולות הוא חינוך הילדים. כאשר הי משפחה מנתקת כל שנה את קשריה ונוסעת לארץ אחרת קשה להבטיח חינוך עקבי ועיל לילדים. "כשהיינו בהולנד דיבר אלאן פלמית כמעט שוטפת. עכשיו הספיק כבר לשכח ובמקומה למד כמה מלים עבריות." למרות שהילדים אינם מדברים עברית הם מתמצאים במשחקיהם עם הילדים הגרים בסביבה, על הכרמל הצרפתי. ואילו להורים, קל יותר ללמוד גרמנית מאשר עברית. שהרי אפילו אם ילמדו לדבר עברית לא כל אחד בארץ יודע את השפה.

אולם אלו הן כולן בעיות בעלות ערך משני בעיני בוב ואשתו. כי לא בא כאן לבלות חופשה או להכיר את הארץ לשם הברות. הוא בא לכאן למטרה מסויימת וקבועה מראש — לייצר מכוניות. וכל פעם שמכונית עוזבת את אולם הארכבה הגדול הוא יכול לשכוח את כל שאר הדברים ולומר לעצמו כי הצליח — יש מכוניות "מייד אין ישראל".

לא עבדו מימיהם במכניקה. מדי יום נוספות שמונה מכוניות מבריקות לאחת השור רות העומדות בחצר, מוכנות למשלוח לקצות תבל, כשתצור דת המשלוח מציינת "מייד אין ישראל". מדלת אחרת, בקצה השני של בית החרושת, נכנסים ארגונים גדולים, מלאים חלקי מכוניות שונים ומשונים. בין שתי הדלתות משתרעת — או ליתר דיוק, מתפתלת — ממלכתו של מיסטר רייס: הכרט הנע המפורסם, המקבל בקצה אחד את החלקים המרוחים בשומן ופולט מכוניות מהודרות בקצה השני.

בהתחלת העבודה ליוה בוב רייס את המכוניות בכל שלבי דרכן. היה צורך ללמד את הפועלים דברים אלמנטריים ביותר, כהחזקה נכונה של כלי עבודה. "אצלנו, בארצות הברית," הוא מספר, "לא קיימת בעיה כזו. ילדים גדלים באוירה של מכוניות וטכניקה, יודעים לנהוג בגיל עשר ולפרק גנוע ול-הרכיבו כשהם עודם בבית הספר העממי. ואילו כאן, קשה למצוא פועל (בין העולים החדשים המהומים חלק ניכר של העובדים) היודע אפילו להחזיק מברג. ואשר לדעת לנהוג..." הדבר מתבטא כמובן בתוצרת: הרכבת מכונית אורכת פי ארבעה מהזמן שנחזק לשם כך בארצות-הברית. "אולם אי אפשר עדיין לקבוע באופן סופי את תפוקת העבודה, כי

כמה שעות לפני שבן-גוריון חתך את הסרט שנמתח מכפתח בית החרושת קייזר-פריזר ב-15 במאי, כינס מיסטר רייס את הפועלים לשיחה קצרה. "זכרו," הוא אמר להם, "כי הכוכב היום אינו ראש הממשלה או שאר הגדולים המלומים אותו. אתם הכוכבים של מאורע זה." לולא נהג מיסטר רייס בצניעותו הרגילה יכול היה להוסיף: "ואני הכוכב הראשי".

אולם זאת לא דרכו של רוברט גיימס רייס (בוב בפי מכריו), האמריקאי הפרוטסטנטי הגבוה, בעל המבטא הרך המעיד עליו כי בן המערב הנהוג. הוא נולד בקליפורניה לפני 38 שנה, סיים את לימודיו כמהנדס שדה, הצטרף לחברת הע"ק קייזר (בשנת 1938), שעסקה בבניית סכרים ומפעלי פיתוח.

עבודתו הגדולה הראשונה היתה השתתפותו בבניית סכר קולי, הגדול שבסכרי העולם, כאשר נמסר החוזה לחברת קייזר בשנת 1938 (בניית הסכר החלה בשנת 1934, נסתיימה ב-1940). בשנות המלחמה התרכזה החברה בבניית אוניות והשם קייזר נתפרסם בעולם כולו בשל התפוקה האדירה והקשורה בו (אניה אחת כל 24 שעות). אחרי המלחמה הופסקה בניית האוניות וחברת קייזר נכ-

בוא העיירה

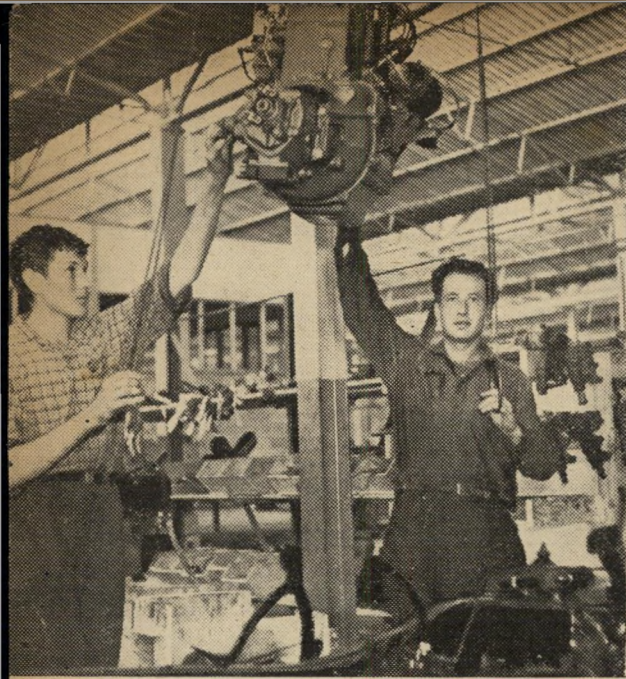
נסה לשתפות עם חברת פריזר לייצור אוטומובילים. יחד עם החברה, שינה גם בוב רייס את שטח עיסוקיו: ממומחה לעבור דות הנדסה גדולות הפך למומחה בענייני ייצור המוני של מכוניות. כעבור שנים אחדות מצא רייס את עצמו בדרך לישראל לפקח על הקמת בית חרושת נוסף בשרשרת בתי החרושת של מכוניות קייזר-פריזר הפזורים פה ושם בכל רחבי העולם.

אולם לא היתה זאת נסיעתו הראשונה מחוץ לארץ מיר לדתו. הוא עבד שנתיים (1940—1942) באזור תעלת סנמה, שנה בבליה והולנד, שם נמצא בית חרושת קייזר-פריזר, ביקר גם בדרום-אפריקה לחקור את תנאי המקום. כאשר הגיע עם משפחתו לנמל חיפה לפני כשנה מסר לפקיד המכס דרכון שבו היו רשומים, תחת השאלה "בנים": אלאן, בן 9, נולד בפנמה; קנת, בן 6, נולד בקליפורניה; ג'ון, בת 4, נולדה במיצינגן. לכן כאשר שאל איש המכס: "ומספר ארבע בישראל, הה?" צחקו ההורים ומשכו בכתפיהם.

"ולמרות כל זה," אומרת אשתו מרגרט, "קשה לי עדיין להתרגל לכל הנסיעות הללו." היא עדיין זוכרת כיצד חזר פעם בוב הביתה והודיע לה: "נוסעים לאירופה בעוד שבו-עיינים! כאילו דיבר על ביקור בקולנוע. שבועיים אלה היו השגועניים ביותר שהיא זוכרת — קניות, אריזות, מכירת הבית. "אותו דבר בודאי יהיה כשנעזוב את ישראל," היא מנחשת.

אולם, למודי נסיון, לא חושבים הרייסים על דברים שרק העתיד יוכיח אם נכונים הם או לאו. יש דברים קרובים יותר הדורשים את תשומת לבם. כל בוקר נכנס בוב למכוניתו (תוצרת קייזר-פריזר, ישראל) ונוסע לבית החרושת השוכן לרגלי הכרמל, הפונה למפרץ. היום, ארבעה חודשים אחרי פתיחת המפעל, עובדים בו 240 פועלים אשר רובם המכריע

מסרט לסרט. כמו

שעון. מנוט הסכונה חודכב במקום אחר, או כפי שזה נקרא, על סרט אחר. כאן מעבירים אותו שני פועלים לסרט מקביל אשר עליו מורכבים גופי המכונות. הדבר הולך "כמו שעון". בדיוק כשמוט אחד מושלם מגיע גוף מכונות לנקודות ההרכבה. שיטה זו היא המצאתו של הנרי פורד, האמריקאי שהכניס את המכונות לכל בית, בבססו את מכירת מכוניותו על שיטת הייצור הוולגה שאופשרה בעזרתה של הצטי"דרדזייה של חלקי חילוף וחלקי הרכבה, דבר שהקל על הפגעת הסרט הנע, בו מתופקד כל פועל ליחידת עבודה אחת. כך הופיכות הפעולות למכונות גרדיא, מהירות ביותר. המחיר המוזל של התהליך מאפשר מכירה המונית גם לשכבות לא אמידות.

השתוללות עם אבא. כשי

בוב הונר הביתה אחרי העיבוד, רבה שמחת הילדים. כי תמיד יש לו משחקים חדשים ודברים מעניינים ללמדם. אם לילדים יש חשק להשתולל הוא יודע כיצד לאפשר להם זאת מבלי שהבית יתמוטט על ראשם. כשאבא איננו משתדלים הילדים למלא את זמנם בלעדי — בעזרת צב ושפן שהם אימצו להם, "ממש גן חיות", כפי שאומרת מיסיס רייס המרוצה.

חסכון רכיוזים. זה מזמן חיפש אברהם פרידמן, תעשיין סקסטיל בן 45, פתרון לבעיית הגרעון המסחרי של הארץ. הוא רצה להקים מפעל שיהיה מבוסס בעיקר על יצוא. אולם בגלל חוסר הגלמים בארץ הגיע למסקנה שיש להקים מפעלים שישתמשו בחומרים מן החוץ ויחסכו את הדביזים על ידי עבודה מקומית. כאשר שמע על רצון חברת קייזר-פריזר להקים מפעל ביוון, יצא לאירופה, שיכנע את סגן נשיא החברה להקומו בישראל. בכך הצליח אברהם פרידמן לתת דחיפה ראשונה לסגירת המספריים (חוסר גלמים, עודף ידיים עובדות) המטילות את צלן על המשק הישראלי.

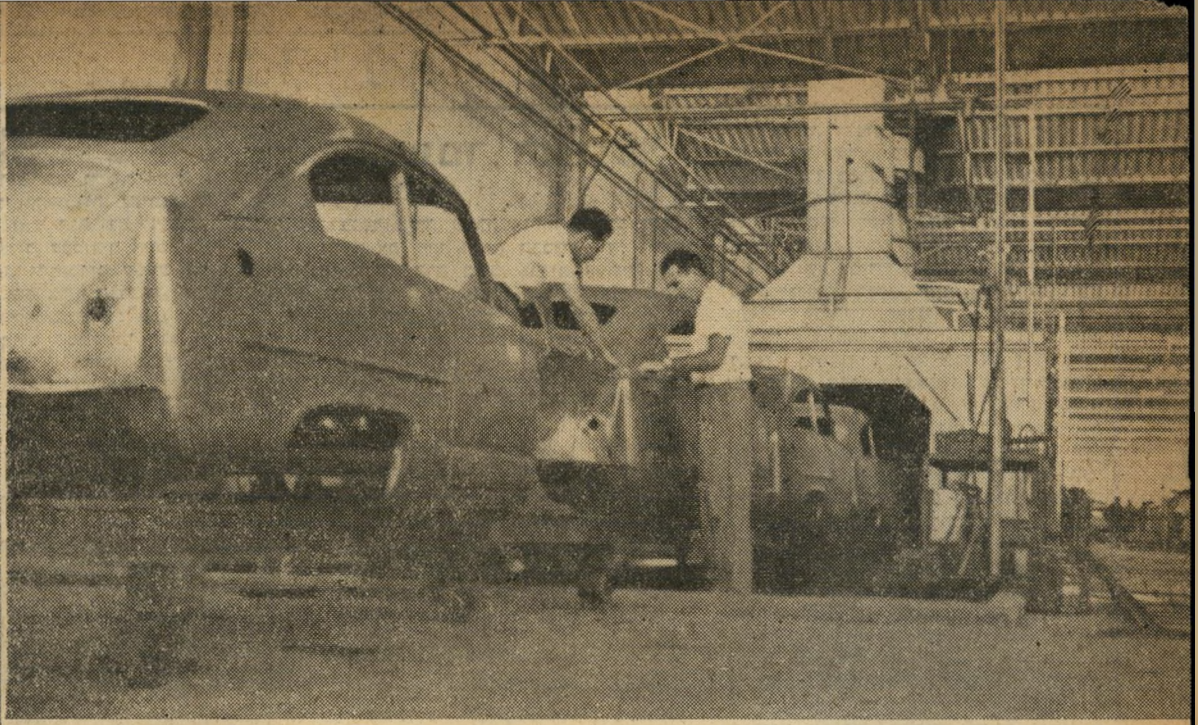
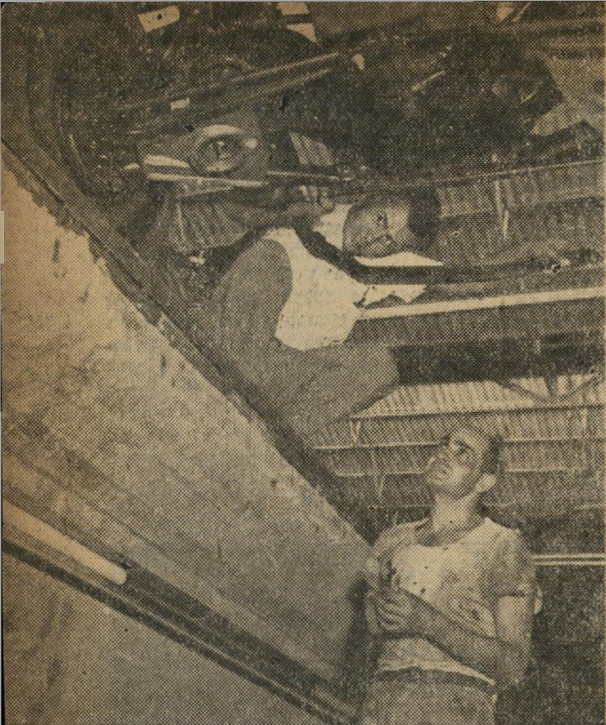
הצר הכניסה. מדי

פעם דוהרות מכונות משא עמוסות ארגזים ענקיים לחצר בית החרשת קייזר פריזר. על הארגזים כתוב באותיות גדולות קייזר, ישראל. בתוכם ארוזים החלקים השונים, שיצאו, כעבור שבועות אחדים, לחצר השניה כמכונות הדורות ומכ"ריקות. אך בכך לא נסתיימה דרך הפיכתם של חלקי המכונות ליי-עודם הסופי — יצוא הנותר מט"בע זר. המכונות המורכבות נאריות שנית, עתה בשלמותן, מרעות על סיפון אניית משא המורבילה אותן לאחת הארצות עמהן חתמה ישראל חוזה מסחרי (כתור"כיה, פינלנד), בו התחייבה לסיפק להן מכונות קייזר-פריזר, תוצרת ארצות-הברית, הרכבת ישראל. תמורתן תקבל מזון, חמי"רי גלם ומכשירים — בלי להוציא על כך את הדולרים היקרים.

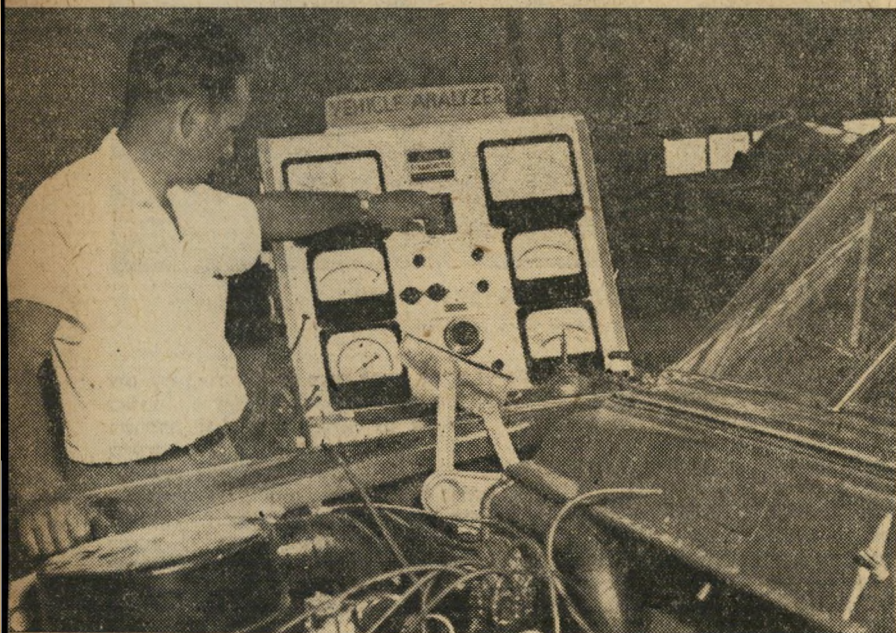
משקה קר וחיוך. אין

העבודה במטבח טירחה"כה נוראה בשביל מרגרט רייס. התנור החשמלי והפריג'ידר מסירים ממנה רוב דאגות עקרת הבית הרגילה. וכשאבא אליה אורחים, אינם מהווים שום מעמסה מיוחדת. זה ממש תנוגג להכין להם משקאות. מכניסים את ה"חומרים לתוך "שייקר" חמוד, ולחצים על כפי"תור, נותנים חיוך רחב והמשקה מוכן. בתיאבון.

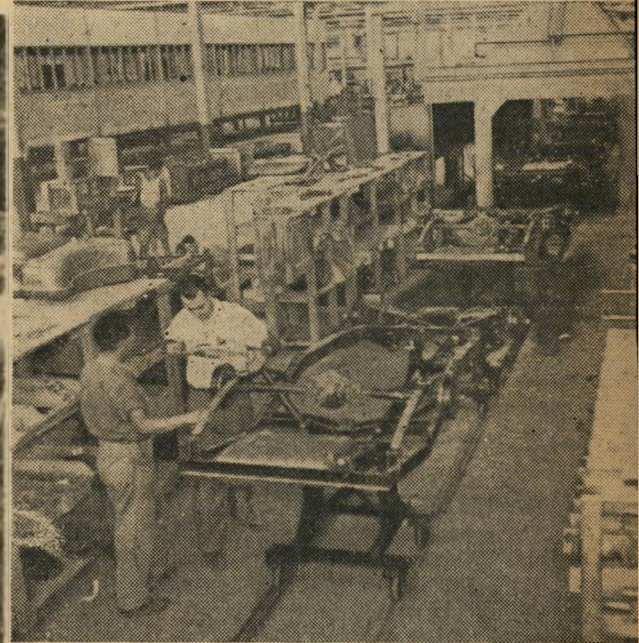

מיסטר רייס פה, מיסטר רייס שם. המכוניות עוברות דרך מאות פועלים בדרך מן הארגזים לנקודת הגמר. בוב רייס עובר ממקום למקום, בודק, מציע, שואל ועונה. בתמונה מימין הוא משוחח עם אחד הפועלים על הצבע שניתן למכוניות. הביתן מימין הוא תנור חשמלי אשר דרכו עוברות המכוניות לייבוש הצבע. משמאל: הוא בודק את תחתית המכונית.

הכל או קיי. מכשיר זה בודק בדיקה אחרונה את כל המכוניות לפני צאתן לשוק. על ידי לחיצת כפתורים שונים אפשר לראות אם אין איזה פגם. בדרך כלל "הכל או קיי."

"היה היה..." כשבוב מקריא מתוך ספר אגדות צבעוני כל המשפחה יושבת ליזו ומקשיבה רב קשב. גם אשתו מוצאת כי הסיפורים נחמדים. עולם מוזר — בלי מכוניות.

גם בבית מכוניות. אם מישהי חשב שעל ידי כך שבוב רייס מבלה את כל זמנו בקרבת מכוניות יימאס לו להתעסק אתן מחוץ לתפקידו הרי הוא מועה. בביתו מחזיק בוב רייס לא מכונה אחת בלבד כי אם שתיים. ושתיהן מתוצרת קיזור פריזר. בכל הזדמנות הניתנת להם, שמחים הם לנסוע לגליל, לעמקים, לנהריה או לירושלים. הם אורזים את מכשירי הדייג, אוכל ומשקאות ויוצאים. ביתוד מחבת משפחוד רייס את שפת ימה של טנטורה, בקרבת עתלית, אין כמעט שבוע חולף מבלי שכל המשפחה תצטופף לתוך אחת המכוניות ותצא לוויק'אנד. אם מקום הביילויים הוא שפת הים, הם לוקחים עמם את החכה. "לא מפני שאנו לחוטים אחרי דגים — גם בלי לדוג יש לנו די והותר — אלא רק לשם ספורט."

העם

פעמים בקופסות שימורים

מלבד חובבי הליבור, שנדחקו על מדרגות החורבה הבלתי גמורה של בניין הבימה (רבינו מהם זו הפעם הראשונה) כדי לחיות בגופה הממיר של העלמה איבון דהקרלה, היו אזרחי ישראל עסוקים השבוע במדור פשעים, הרצה המתועב ביפו (להלן) שפך אור קודר על התפרעות המוסר, נתן שוב מקום לסברה כי עם העליה החדשה עלה במידה מבהילה שיעור הפליליות.

ביום ששי הגיעה למעברת רמת-השרון מכונית משא עמוסת אבטיחים. לך הקנה כמה אבטיחים אצל חייב. אמרה לו אשתו. סאלה שמח להזדמנות שניתנה לו לעשות משהו בכל זאת. הוא יצא לצרכניה שבמרכז המעברה. אולם אבטיחים אפשר היה להשיג רק אצל אחד המוכרים שפרש את סחורתו על האדמה ליד צירף הצרכניה. המחיר שנדרש עבור קילו אבטיחים: 120 פרוטה.

הלא המחיר הממשלתי הוא 55 פרוטה. אני בעל משפחה, מחוסר עבודה ואיני יכול לשלם מחיר כל כך גבוה. אבל אני מוכן שתרווח מזה, אשלם לך 80 פרוטה אבל לא 120.

עובדיה (עבדאללה) מנסור לטרופולטינים, חכות עיראקיות

עם. עלו במדה מבהילה מעשי הפשע הכרוכים באלמות. פרשת לו היא רק חוליה נוספת בשרשרת זו, שנתנה למדינה גם את שתי שידות הבגנים המזוינות הראשונות מאז חלפו ימי אציל - לחי". רק צד טוב אחד היה בפרשה האפלה כולה. היא עזרה להסיח את דעתו של הציבור שחי השבוע על קופסות שימורים. פנהס לבון הופיע בכנסת, הבטיח הצטדק, אלא שהתעניינות עקרת הבית בהבטחות משומרות אלה נופל בהרבה מהתעניינותה בבשר ארגני טיני טרי.

תורת האומה

זכור את היקב

בהירה קמחי היא אשת חלל מלחמת העצמ"א. משה קמחי, ואם לשני יתומים, הנעדרת דיור מתאים, אך סרבה לקבלו בשכונת דיר אברתור בירושלים, בה נפל בעלה.

כאשר מתה זודתה, והשאירה הירה בתל-אביב, האפסטרופוס על רכוש הנפקדים הסי כים להעבירה לאלמנה, אך המשטרה הצליחה להפקיע את הירה עבור שוטר, נכה מלחמה (העולם הזה 710). מאז עברה חצי שנה ולא נצעה דבר.

אך כאשר דוד בן-גוריון הזכיר בקונגרס הציוני את החללים אשר חרפו נפשם בעד תקומת ישראל, הגיעו הדברים לאוני בהירה קמחי, שישבה ושיגרה מכתב לראש הממשלה. אחרי שהזכירה את העול שנועשה לה, ביקר שה אותו לכבד את דבריו, לעזור במיטב יכולתו לאשה אשר אלוף נעוריה חרף נפשו על מוצב העצמאות. אחרי מצאה נימוק משכ-נע נוסף: "זכור, לפני כארבעים שנה ארגנת בעצמך את השביתה ביקב ראשון-לציון, למד שני קבל זכות של חיים בכבוד - ואני עם עמי לדי עליה בשעת עבודה) שסח פעילותו מגורים בכבוד."

המעמד השני

השעון נגזב בכל זאת

מיום שסאלח מנסור, עולה עיראקי בן 45, חזר מבית החולים, היה נתון במועקה רבה. אין זה נעים לגבר בעל משפחה (בת 11 נפשות) להתחנף בבית מחוסר עבודה. אולם כשהרגל עסופה בגבס (לאחר שקורת עץ נפלה עליה בשעת עבודה) שסח פעילותו ויעילותו של גבר מצומצם בלאו הכי,

המעמד השלישי

המוהל בא

בכפר טירה שררה איריה מוזרה. הנשים נשאו את פחי המים הכבדים על ראשן כאילו לא קרה כלום, גברים חסונים ישבו בצלי עצים או שיחקו ששש בבית-הקפה הקטן. אולם איראפשו היה למצוא אף ילד אחד מתחת לגיל חמש או שש.

לעומת זאת, בקעו צריחות זחעה של יל-דים כמעט מכל בתי הכפר. כאשר בבית אחד בוקעות צריחות ילד, אין זה דבר מיוחד. אולם כאשר כל ילדי הכפר נצמלים וזעקו תיהם עלות עד השמים, אין זה עניין של סתם עונש אבהי.

ההסבר הפשוט היה נעוץ במכונית שחורה קטנה שעמדה ברחבה המרכזית. אחת בוקר הביאה מתל-אביב את המוהל היהודי לאחד מביקוריו הקבועים. כדי להסוך טרחה הוא עושה את מלאכתו בכפר הערבי במיטונות.

להבא, רק טבכ

לא אשתול עגבניות יותר ואגדל להבא טבכ באדמתני - צעק דרווי זקן, כשהודיעו לו על התנאים החדשים לשיחוק תוצרתו. הכפרים הערביים והדרוזיים בגליל נשמו לרחמה, כשנודע להם על חיסול חברת שיווק היבול. 17 כפרים דרוזיים נכללו אשתקד בתחום הזכיון של החברה ששיחקה את ירקות המיעוטים. אולם אשתקד, אחרי החורף הגשום, ראו החקלאים ברכה בעמלם והי מיעוטים, שאינם ניהנים מהעיסוד האינטנסיבי גרוב אדמותיהם הן שסחי בעל, וכו ליבולים גדולים, הסתפקו אפוא גם ב-50 אחוז מה הכנסה. אולם השנה פגעה בצורת בעיקר בשטחי הבעל והאדמה החרבה הניכה יכו לים זעומים. דמי הקומיסיון הרבים, שנפלו בנחלת חברת שיווק היבול לא השאירו ברכה רבה עבור בעל המשק.

חברת שיווק היבול התחילה אבל במקומה קמה חברה חדשה בוסתן הכרמל המורכבת בעיקר מתנובה ושיווק היבול פלוס שפי זכמה סיטונאי ירקות פרטיים. הקומיסיון של החברה החדשה לא היה קטן כלל. לפני כן הסתדרו הדרוזים עם יזמה פרטית, בעלי הון ששישקעו צידו חקלאי-ובולים והרחחים היו מתחלקים ביניהם. אולם בוסתן הכרמל דחקה את רגלי היוזמים.

והדרוזים מתמרמרים. "בצבא אנו משרתים, מסים משלמים, יש לנו תעודות אזרחות יש" ראלית ואין לנו שליטה על תוצרתנו. עגבניות מתקלקלות ואנו נאלצים לשחק על ידי מי שישחק אבל להבא נזרע טבכ וטבכ אפשר להחזיק גם שנים. נראה מה יעשו היהודים בלי הפלפל והעגבניות שלנו."

צבא

הגי'וגי השחור

"הנה השנים שוב יחד!" חייכו האנשים בכנוס לילה, בהצגות הקאמרי וברחובות תל-אביב. כונתם היתה לאלוף יגאל אלון, כשחזרו לחופשה קצרה בצרף, ולשלישו, ירוחם כהן, הנקרא בפי ידידיו בשם החיבה "גי'וגי" מפני שהוא זומה לכוש.

הקהל הרחב מכיר היטב את האלוף, אך לא את שלישישירדו, שהפך כמעט חלק בלתי צפוד ממנו. אולם ההתחייקים" מספרים על יגבי סיפורים אינסופיים.

סיפור לדוגמא: בי גי. בא לחנה בתמר רון הסתיו אשתקד, לחץ את ידי ירוחם, חייך: "דרושים לי כמה אלופים חימניים!" הרביסרן הנמוך והגמיש, שחור-השער וש-תורה-העין, לא נבון. קח כמה מאות חימניים צעירים, תן להם חינוך טוב, הכנס אותם לצבא, תן להם סיכויים שווים לחבריהם, ואז יהיו לך, בעוד 20 שנה, אלופים חימניים!" "אין לי זמן!" קרא בי גי. "הם דרושים לי מיד!"

המסובים, אלופים וסגני אלופים, הסתכלו בירוחם בקנאה. הרמז היה ברור. הוא היה המועמד היחיד בצה"ל, שיכול לעלות לדרגה זו. אלא שירוחם התפטר לפני שהגיע לדרגה זו.

ההתימני של יגאל. אין כמעט אדם בארץ, שלא ראה את "ההתימני של יגאל אלון", הנראה, כמעט בכל תצלום קרבי, עומד לצדו של האליל הפלמ"חי. אולם, לידו-חם לא היה צורך להיתלות באילן שני - במשך 14 שנות שרות צרוף עבר הצבאי, בן ה-34, בן הורים תימניים, קאריירה כמעט אגדית.

לראשונה הופיע פרצופו הערבי בפלגות הלילה של וינגייט. כשנתגלה כשרונו הבלתי רגיל לעבוד בקרב האוכלוסייה הערבית, כבר היתה זרכו מסומנת: במלחמת העולם גייסר הו הבריטים לשרות האיתסליבנס שלהם, הסילו עליו להכין מאחורי קוי הצרפתים את הפלישה לטוריה. כשהגיעו הבריטים לך משק, נשאר ירוחם ראש שרות המודיעין הבריטי לטוריה והלבנון.

בשנות כהונתו בתפקיד זה, בו החליף את מבסאו התימני במבסא לבנוני, עלה בלבו של ירוחם, בפעם הראשונה, הרעיון שאנשים מעסיים, המבינים את נפשו של האדם הערבי ודוברים את שפתו, יכולים לבצע משימות עצומות באמצעים דלים.

כל מסגרת היתה צרה להרהר-הנעש הש-חורי, שהחל מגבש במוחו רעיונות מהפכניים על רכישה טוריה הלבנון כבנות-ברית לישבו העברי.

המנהיגים לא האמינו. בינתיים הל-כה המדיניות הציונית, שנקבעה בידי אנשים, שהבנתם את הנפש הערבית נפלה מזו של ירוחם כהן, בורכה. פרצה המלחמה, וההגנה הפכה צה"ל.

באפריל השתדל ירוחם להסריד, לשוא, את מנוחתם של מנהיגי הישוב באזהרתו, כי הצבאות הערביים עומדים לפלוש לארץ. 4 ימים לפני הפלישה הניח על השולחן צורר ידיעות על תנועת הצבא הסורי לעבר ארץ-ישראל. המנהיגים לא האמינו לאזהרה זו, שינו את דעתם רק ברגע האחרון, שעות מעד טות לפני הפלישה.

כשיגאל אלון קיבל לידיו את הפיקוד בחזית הדרום, לקח עמו את "המומחה הערבי", שרדור יגאל מן הבמה, בקת "דמדומי האלף"

ירוחם (גי'וגי) כהן לתימני, מבסא לבנוני

פיים" (הפלמ"חיים) נשאר ירוחם בתפקיד מר-כזי: נציג ישראלי בועדת שביתה של המשק המצרית. "מייגור כהן", שהיטיב מהם לדבר את שפתם, הפך חיש מהר מושג בעיני הקצד גים המצריים. אמר אחד מהם: "איני יודע מי כאן הערבי האמתי ביותר..."

הרגשה מוזרה. ברבות הימים הרגיש ירוחם את עצמו בודד, התגעגע אל חבריו מימי הקרבות, שלבשו בגדים אזרחיים, חזרו לקיבוציהם או יצאו לחו"ל. החליט ירוחם: אחרי 14 שנות שרות, הגיעה השעה ללמוד. הוא התפטר מן הצבא, לבש מדים אזרחיים, שקע בספרים. אולם שלא כדוגמת יגאל מפק-זו, הלומד באנגליה על חשבון הקיבוץ, נאלץ ירוחם לעבוד כדי לקיים את עצמו.

המשק

מוהר ושמלה אמריקאית

צבי סוסניק, חלוץ תעשיית האופנה בארץ, אינו שייך לסוג האנשים המתיאשים מהר בחייהם. כבחור בן 19 הגיע מרוסיה לארצות-הברית, פתח מפעל בציקגו והתגבר על המשבר ההרסני בשנת 1929 בו עמדו רק שלושה בנקים בציקגו.

צבי סוסניק ניסה עוד משהו ובשנת 1931 עלה ארצה ועם שותפו הרשוניק הקים את "בית החרושת האמריקאי" לתעשיית שמלות בודיה צנועה ברחוב יפו-תל-אביב.

בית החרושת בעל ארבע מכוונות התפירה והעבודה העצמית של השותפים רכש לו שם בקרב סוכנים בכירות ארצות ערב השכונות: בירות דמשק, זרכי הפרוסמת האמריקאית מצאו קרקע פורה בארצות הליבנט הערבי,

יצנקו מוהר לבתו, דרש במפורש: שמלות...
בית החרושת בעל ארבע מכונות התפירה...
חודש. אולם בחוריו מצוטטות כיום 25 מכר...
נות תמורה מודרניות, מכונות גיזדה וכל...
השיכולים הסכניים. הייצוא הופסק, אולם...
לשייח מוצרי הלבשה אין כעת דאגה בארץ...
ואולי יזכה גם להתחרות סניפיו בבירות וב...
רמשק.

יכסוי לששים גיליון

מנהל משרד המסחר והתעשייה, הרמן הר...
לנדר, יהיה כנראה, "איש הדולר לשנה" ה...
יחיד שיישאר במשרד אחר הרכבת הממשלה...
החדשה. מותקף במשך חצי שנה ללא הפוגה...
על ידי כל הסקטורים, לרבות הסופרים הכל...
כליים של עתני המדינה, החוקק מעמד ויצא...
לבסוף מנצח. התכנית שהכריז עליה לפני חצי...
שנה, היתה היחידה מכל תכניות משרדו הממ...
שלה שהוגשמה.

הבטחת הולנדר על הספקה מגוברת של...
מוצרי הלבשה והנעלה לקראת החגים לבשה...
צורה מעשית. 40 נקודות הלבשה חדשות...
שוחררו לפי התכנית.

שיחוררו הנקודות החדשות לא יצר בהלת...
קניית והסתערות על התנויות. הציבור שקל...
היטב כיצד לתכנן את קנייתו. מאות אלפים...
מוצרים חדשים גורקו לשוק. למעלה מ-20...
אלף וזוגות גרבי גילון הוצאו תוך שבוע אחד...
למכירה. רבבות גרבי לוקסוס לגברים מסחר...
רות הייצוא סופקו לחנויות, כ-20 אלף כרי...
כיות כותנה יגיעו תוך תקופה קצרה לארץ...
כדי לרדת את הצמאון במוצרי סריקה. הולנדר...
השיג לא רק כיסוי מלא 60 מיליון הנקודות...
לשחרור, אלא, לדעת מומחים, יהיה אפשר...
לשחרר כמות כפולה מזו.

חינוך

אחד לששים

משך 27 שנות קיומו אימן הסכניון מאות...
מהנדסים ואדריכלים לתפקידי יסוד במדינה...
חשונה, כאשר נבחר רמטכ"ל מלחמת העצ...
מאות, יעקב דורי, כמנהל, גילה את המוד...
סור החמור בבניינים, מתקנים, מעבדות, מב...
דקות, מכוני לימוד וספריות.

אולם לא העובדה כי לא ייתכן להרחיב את...
הסכניון לקבלת 2,500 מתלמידים (כרוש)...
במקום 1000 (כיום) כל עוד לא יוקם לפי...
התכנית (תוך המש שנים) הבניין החדש בטר...
רת הכרמל, הדאיגה את רב-אלוף דורי. מה...
שהדאיגו במיוחד: המחסור בכוח אדם מדעי.

רצח לוי: הנרצח
"לוא רק ידע לדבר אידיש..."

שעה שבמוסדות מרע אחרים מקובל יחס...
של אחד לעשרה בין כוחות ההוראה למתלמ...
דים, נוהג בסכניון היחס של אחד לעשרים...
המונע את הרחבת יצור המהנדסים והמסכן...
את רמת הלימודים.

המוצא: יבוא מחוץ לארץ, גידול בסכניון.

לשם עידוד צעירים הרצים להפוך מורים...
באחת משש הדרגות (אסיסטנט, מורה, מרצה...
משנה, מרצה, פרופסור-משנה, פרופסור) ית...
קבלו אסיסטנטים ומורים, בעלי שתי דרגות...
ההוראה הנמוכות, למשרה שלמה (שפירושה:...
משכורת שלמה) ויועסקו על ידי הסכניון 21...
שעות לשבוע בלבד, בתנאי שיתר זמנם יוקדש...
להשתלמות שבתית את עלייתם לדרגות מר...
צים ופרופסורים, את הגברת תפוקת הסכ...
ניון ואת תיקון היחס לרמה הגאוה: אחד...
לעשרה.

פנעים

פת לחם מצולה בדם

בככל בוקר התעורר נסים לוי, פועל מפעל...
בלוקים של סולל בונה בבתיים, עוד לפנות...
שחר לצאת לעבודתו. היום, הוא החליט, יצא...
לעבודתו ברגל כי הגלגל האחורי של אופניו...
היה נקוב. שעות אחדות אחרי זה, כשאשתו...
אולגה בת ה-26 עסקה בסידור שני החדרים...
שברחוב 164 בעצמה, על שפת הים, דפק...
קצין משטרה על הרלת.

"כאן גר נסים לוי?" הוא שאל.
"כן, הוא יצא לעבודה בשעה חמש, ויח...
זור בשתיים," ענתה האשה.
"טוב," אמר השוטר ובקש ממנה שתלרזה...
לתחנת המשטרה.

למעלה, בראש המדרגות המובילות אל בני...
תה, עמדה מכונית שהסיעתם לתחנת המשט...
רה. בהיכנסה לאחד החדרים עמדה אולגה...
מבוהלת: על שולחן הקצין היו מונחות תעוד...
דותיו (תעודת זהויה, פנקס מילואים ועוד...
כמה מסמכים) על בעלה. "למה התעודות...
נמצאות כאן?" היא שאלה במורק לב. "איפה...
בעלי?"

לרגע עמד הקצין דומם כאילו לא ידע...
מה לומר. הוא ביקש מהאשה לשבת: "אין לי...
הכוח לספר לך," הוא אמר. אולם לאחר...
שתיקה קצרה סיפר לה על אשר קרה לבעלה...
נסים לוי לאחר שזיב את ביתו בשעה חמש...
אותו בוקר.

לא רחוק מביתו של לוי, ברחוב 60 בעצמה...
גרה משפחת קרובלניק, אב ואם עם שני...
בנים: ירוחם, סגן בצה"ל ויהודה, סוראי...
בצה"ל. לפי השוטר החוקר, לייבוש מסרי...
הודיעה האם שראתה אדם המנסה להתגנב...
אל תוך חצר הבית שם נמצא לול קטן של...
המשפחה. הכלב שעמד בחצר התנפל עליו...
והאשה הועיקה את שני בניה שישנו בחדר...
שני. אולם הגנב הצליח להסתלק והדוירים...
חדרו לחדריהם. כעבור שעה

קראה האשה לבניה והצביעה על...
אדם המתקרב ורך מגרש ריק...
מעברו השני של הרחוב: "זהו...
האיש שרצה לגנוב את התרנגור...
לות", אמרה להם. הבנים לא הת...
עצלו, רצו לקראת "גנב התרנגור...
לות" כשבידי אחד מהם פמיון...
ערבי מחודד וכלבם רץ אחריהם.

"הגנב" היה נסים לוי.
העובדים המעטים שהיו בר...
חוב באותה שעה וכמה מן הש...
כנים בבתיים הסמוכים ראו כיצד...
מתנפלים שני האחים על הפועל...
וכשמישהו רצה להתערב אמרו...
לו: "זה גנב, זה גנב!"

נסים לוי המבוהל צעק "אני...
פועל פשוט, אני לא גנב, עזבו...
אותי!" אולם ללא הועיל. תוך...
דקות אחדות הוא שכב על הא...
דמה, על קצה המדרכה, כששלו...
לית גדולה של דם מצטברת...
על הכביש. כעבור דקות קיבלה...
המשטרה הודעה טלפונית המר...
ידעה כי נמצא אדם מצוע ברחוב...
60 בעצמה. המודיע: אלמוני.

הבית שממנו נשלחה ההודעה...
היה ביתו של האלוף יצחק...
שדה.
"פחדנו להתקרב". בהגיע...
המשטרה למקום מצאה כי הם...
צדד נפח את נשמתו כששתי דקי...
רות עמוקות נראות בצדו הש...
מאלי של גבו. דקירה אחת חת...
כה את עור פניו מן המצד עד...
הלחי; על ברכו נראו סימני...
גשיכה של כלב. מסביב עמדו...
שכנים וסקרנים שנתאספו מבלי...
שאישי יגש לאדם המוטל על הא...

דמה לברר אם חל הוא או מת. "אנחנו ידענו...
שהם (האחים) אנשים רעים מאד," הסביר...
אחד הנוכחים, "לכן פחדנו להתקרב."
כאשר רצו השוטרים להתחיל בחקירה...
ובגביית עדויות נתקלו בקיר אטום של אדי...
שות. "בוא" אמרו הנוכחים אחד לשני, "אנח...

נו לא יודעים כלום. לא כדאי להתערב עם...
המשטרה." השוטרים החלו מזמזמים את כלי...
הפסע. הקצין החוקר עמד ליד הגמדה ושאל...
את עצמו: אילו היה הוא האדם שביצע את...
המעשה מה היה עושה בפניו? הוא הביט...
סביבו וראה, מעברו השני של הרחוב, גדר...
חיה של שיחים מסביב לאחד בתיים. הוא...
ניגש לשם ולרגלי השיחים מצא את הפניון...
המגועל בדם.

כדי להצטקט סיפרו האחים כי כאשר ראו

את "הגנב" ונגשו אליו התנפל הלה עליהם...
וניסה לחנוק אחד מהם כשידיו לופתות את...
צוארו ובהגותו לוחצים על הגרון. הקצין...
שמע, הביט על הגופה המוטלת לרגליו כש...
על פניו מצטירת הבעה של קפוק: בידו...
הימנית המכווצת אחז נסים לוי פת לחם...
שבולה בדמו כאשר עליה סימני שניים במ...
קום שהיו אכל ממנה. כיצד יכול אדם נחמ...
זיק לחם בידו לחנוק מישהו מבלי שהלחם...
יפול?

כיצד ידעו כי זהו הגנב? "הכלב התנפל...
עליו, זאת אומרת שהוא זדה אותו כאותו...
איש שנכנס לחצר לפני כן. ונוסף לזה, הוא...
גם נשא ילקוט חאקי על שכמו, כאותו מת...
פרץ," הסבירו האחים.

הגמדה הועברה לבית החולים הכללי, השו...
כן במרחק מטרים אחדים מביתו של הנרצח...
שני האחים נעצרו על ידי המשטרה. מכאן...
ואילך היתה צריכה להשאר יוזמת הפעולה...
בידי המשטרה והתביעה. אולם כאשר נודע...
לאותם שכנים שהראו אדישות בבוקר כי...
הנרצח היה אמנם פועל שלו סערה רוחם. וכ...
אשר נודע, נוסף לכך, שנסים לוי היה בול...
גרי כמורה החליטו השכנים ליתול את היוזמה...
לידם. אותו ערב התקהלו סביב בית קרר...
בלניק לנקום נקמת דם: "עין תחת עין ושן...
תחת שון" הפכה לסיסמת היום.

"למה לנו להכות?" שטורים שהוועקו...
למקום ניסו תחילה להסביר לקהל המתפרע...
כי אין מתקנים עתל על ידי מעשה אלימות...
כל הדבר ניתן בידי החוק ועליהם לתת לחוק...
לפעול. אולם נימוקים אלה היו רחוקים מל...
שכנע והסערה לא שככה. האנשים התפרצו...
אל תוך הבית, ניפצו שמשות, שכרו רהיטים...
וניסו להתקיף את ההורים. אולם המשטרה...
הצליחה להוציאם בכוח והציבה משמר על...
הבית.

הקהל התפור, אולם למחרת היום נעוררה...
חמתו שוב והפעם היתה התקפתו על בית...
ההורים עזה עוד יותר. "המשטרה כבדה מד...
וכבולה בבירוקרטיה. למה לנו לחכות אם...
אפשר לעשות משפט בעצמנו?" שאלו. לב...
סוף נאלצה המשטרה (בעזרת הצבא) לפנות...
את הבית מדייריו ורהיטיהם. אולם השכנים...
לא נרגעו, אירגנו תהלוכה ברחוב אלגבי כש...
דישתם היא: מות לרוצחים. בראש ההת...
לוכה, על תלת-אופנוע, נסעו שלושה ילדים...
יתומיו של נסים לוי המנוח. למחרת סיפרו...
היתומים על התהלוכה כשבאחדים מהם אף...
תיאור של האלמנה האומללה שנסעה, לדב...
ריהם, יחד עם הילדים.

"מה יביא האל?" באותו רחוב 60...
כמה מטרים לפני בית קרובלניק, בבית הר...
ריו של נסים לוי, ישבה אולגה, אלמנתו...
שבעה, לבושה שמלה שחורה, על שטיח כהה...
על הרצפה כשסביבה יושבים הוריו ושני...
אחיו ואחותו של המנוח. הם ישבו המומים...
מתקשים להבין כיצד יכול לקרות דבר כזה...
במדינה תרבותית. אפילו אם הוא היה גנב,"

מאד: האלמנה נשאה עם שני בנים (הבכור...
מירכה, בן 6 והשני, שלמה, בן 3½ שנה)...
והבת פאני שנולדה בארץ לפני שנתיים, לא...
מקור פרנסה. בעלה, ספר לפי מקצועו בבול...
גריה, משם עלה לפני כשנתיים, היה המפרנס...
היחיד של המשפחה. עתה תצטרך האלמנה...
עם שלושת ילדיה לסמוך על חסדי אחיו של...
בעלה. והרי גם לו קשים בפרנסת משפחתו...
בינתיים אין הם מדברים על זאת. מספיקות...
צרות היום, ואשר לעתיד, "נראה מה יביא...
האל."

הארץ

אנייה טובה

כפי שנודע, הגיע "טרנסילבניה" לנמל חי...
פה באנייה "טרנסילבניה" (הארץ).

מעות

פועל נרצח בטעות ביפו (הבקר)
שמשון רבינוביץ, פ"ת

קצת מאוחר

בשנת 1994 גברה ההתעניינות בעולם...
החיצוני ובמקומות בלתי ידועים (ירשות...
אחרונות).

קצת צעיר

ישיש בן 16, אברהם המחשוף, משכונת...
הבוכרים בירושלים נרצח בליל שבת (דבר).
שלמה גרוספולד, חיפה

העיקר: לפגוע במטרה

חיל האוויר הירוק ממשיך בהתקפותיו הפ...
צץ ריכוזים ובסיסים של הכוחות הירוקים...
(הארץ).

גירויים ירדניים

מיסרים, כי ירוש העצר, אשתו של טלאל...
מבקשת להתגרש מבעלה (ירשות אחרונות).
טוביה גולדברג, ת"א

שיכון ראש הכמשה

דוד בן-גוריון שישב כל הערב על במת...
הנשיאות בקונגרס והקשיב קשב רב לדברי...
הפולמוס של ד"ר גולדמן וברל לוקר, לא...
נסל את רשות הדיו, כנראה, מפאת השעה...
המאוחרת (ירשות אחרונות).

במקום הנכח

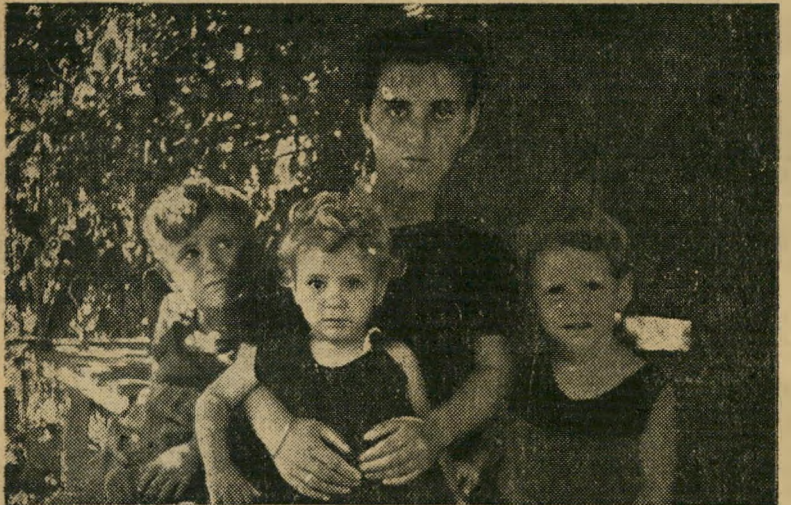
בדברי ההסבר שלו מחה ראש העיר נמר...
צות על ההודעה מלאת הסילומים, שפורסמה...
עלידי משרד החקלאות שלושם בקיתונות...
(הבוקר).

כדרך תועה

גור יריה בן חרשים הובא אור ליום 7...
במסוס "אלעל" מיהציסבורג לישראל...
(חבקר).

חיה הנמלה

יوسف גורמן, ת"א

רצח לוי: האלמנה ושלושת היתומים
הגלגל האחורי היה נקוב

השניש זון

לפני שבועות אחדים קרה מקרה הנידח באוקינוס השקט הופיע במחנה הצבא מסתתרת עדיין כיתה של הצבא היפאני, מסתתרת.

מטוס אמריקאי זרק כרוזים על הכיור להתמסר. היפאנים לא האמינו. היה צורך לכיתה, כדי להניעה לצאת ממחבואה. הם כשחזרו לותמים אחרונים אלה למול היתה שלפני שש שנים נכנעה יפאן, צבאה את האיים. כל מושבותיה, שכבשה אותן במלחמת הידיעה השנייה היתה הפוכה: כובשי תנאים הפוכים. יפאן היתה עצמאית וחזקה. כסאן פראנציסקו יתמו נציגיה על מיספן אותם היילים משכר מן הסתם, בכתם יותר בהיסטוריה לא באה התפתחות זו כאלא גם לאמריקאים, עוד בשעה שעמדו על מפורט-ארתור עד מאק-ארתור קודת הקצין האמריקאי מטיו פארי, והכריחה הגזע הלבן. אותה שעה התחוללה מהפכה לעלות עליו מכל הבחינות.

הפרשה שבאה אחרייכן נקראה, כפי מלחמה בין רוסיה ויפאן. לאפתעת העולם הנצחון נתן להם את פורט-ארתור (בה נפצו באסיה המזרחית. נצחון זה בא לא רק כתוצאה מקנאות

פרליהרבור: ביום א' ירדו מאות מטוסים יפאניים על הצי האמריקאי בנמל, שמלחיו היו ברובם שיכורים אחרי ליל הוללות. במכה מוחצת אחת הושמד הצי האמריקאי באוקינוס. השקט, נפתח הדרך לשלטון יפאן על כל מערב האוקינוס. נל של שנה הציף את אמריקה. הנשיא הכריז מלחמה וקבע: יפאן תוכה בצורה כזאת שלא תוסיף עוד לקום לעולם. מאות אלפי מהגרים יפאנים כארצות הברית נכלאו. הסיסמא היתה: מלחמה עד להשמדתה הסופית.

בארבע ש אכזרית הרס את יפאן. בע עמלו הוא כדי להעלות היפאנית בש

מפני שקם לו ידיד רבי-השפעה: בריטניה ד פשוט: האויב האמיתי של המעצמה הימית הרוסים של הצאר הלבן וה"צאר האדום" לכב לכלוא אותם בין שתי המדינות הצבאיות ביות

מיטת הסדום נהרסה. חשבון האמריקאים הנרגזים דרשו, בוועידת קאזאבלטו צ'רצ'יל, שהבין את השגיאה, נאלץ להסכים. ה שית של גרמניה וכמעט עד השמדתה של יפאן וכך בא מה שניכאו מראש מתנגדי ה"התפרץ מכלאו המסורתי. אחרי שהוסר הבר צרפת ואיטליה. אחרי שהוסר הבריה היפאני, אסון גדול עוד יותר לאמריקאים — נפ האחרון ע"י הטלת הפצצה האטומית. מבחינ

זריחת האטום: שני ילדים יפאניים משוטטים על חורבות הירושימה, שנחרבה על ידי פצצת אטום. הטלת הפצצה נשארה נושא לויכוח. לא היה בה הכרח צבאי: עוד לפני הטלתה הודיעה המשלה היפאנית על רצונה לחתום על כניעה.

השמש שוקעת: על סיפון אניית-המלחמה מיסורי האזינו נציגי המשלה והצבא היפאני לתנאי כניעתם. רק עתה הבינו שלא היה להם כל סיכוי לנצח במלחמה זו נגד עוצמת התעשייה העצומה של אמריקה.

נקודת המפנה: ב-1945 חזרו באותו רגע הבינו האמריקאים הרוסים על כל היבשת. באותו

לפני כן על רצונה להיכנע, ביקשה לדעת את המלחמה, מיד, חמשה ימים אחרי שהרוסים שטחים גדולם מדי מאזור השלטון היפאני. בכי והגיעו עד פורט-ארתור. הם השתלטו על אסיה היו דרושה שש שנים כדי שהאמריקאי אחר ללא היסוס, החליטו לבנות מיטת-סדום החזרת גרמניה מערבית חזקה ושוחת-יכויות לא יפאן, חתימת הוזה סאן-פרנציסקו העלול להפוך הטבעי של הענף הסיני.

תחת שנית

תמכו כאילו נלקח ישר מספר הרפתקאות. באי האמריקאי סגן יפאני ונכנע. הוא סיפר שבאי קת לחלוטין מן העולם, שלא ידעה כי המלחמה

המנוקדת, הודיע לה שהמלחמה נסתיימה, שעליה ידה רשמית של הממשלה היפאנית, שנורקה מעל

שמעו שתי ידיעות מזורות. הידיעה הראשונה הייתה תעשיית המלחמתית הושמדה. הצבא הור כבש שני דורות, נלקחו ממנה. השמש היפאנית שקעה. הן החליטו לבטל את כל תנאיהם הקודמים, קבעו יקום מחדש, תעשיית המלחמה שלה תשוקמנה. זיר אותה לדרגת מעצמה גדולה באסיה.

סברו שהעולם השתגע. אולם לאנשים הבקיאים תהליך זה היה ברור מראש, לא רק ליפאנים פון המיסורי והתמו על הכניעה.

בשנת 1854 הוטיע בחופי יפאן צי אמריקאי בפ היפאנים לפתוח את שערי ארצם לסוחרים של ית ביפאן. המדינה התליטה לחקות את המערב,

מפורט-ארתור עד מאק-ארתור. ב-1904 פרצה היפאנים הקטנים נצחון מזהיר על הענק הרוסי. החייל הרוסי יוסף טרומופלדור) ואת ההגמוניה

אגנית של החייל היפאני וטיב מפקדתו, אלא גם

יום אחרי המלחמה: מיליוני חיילים יפאניים חזרו למולדתם, מוכי רעב. עתיד המדינה היה מוטל אל כף המאזניים. הגנרלים ישבו בבתי-הסוהר, חיכו לדינם. אטיאט התגבשו מפלגות דימוקראטיות. בבחירות, בהן הופיעו גם נשים (משמאל), ניצחו תחילה הסוציאליסטים, אחר כך חוגי הימין.

בן השמש: כל ילד יפאני לומד בבית-הספר, כעבודה שפע העובדות ההיסטוריות הירוהיטו הוא יצור אלוהי. לפני 2603 שנה בדיוק הולידה אלתישמש, אמאטאראזו או-מיקאמי, את הקיסר הראשון, גימו. מאז מובילה שלשלת ישרה, מאב לבג, עד להיוון היטו, שהוא הקיסר ה-124. היפאנים לא הכירו מעולם בדי שפע העובדות ההיסטוריות המוכיחות שזוהי אגדה חס-רתישחר, שהיו ביפאן מה-פכות לרוב. ברוב שנות קיו מה של יפאן היה הקיסר חסרי-שע, והשלטון המעשי היה בידי רודנים ופיאודלים. אך האגדה היפאנית, המופי עה בלבוש הדת הלאומית, "שינטו", הפכה את הקיסר למרכז העולם. עד לפני ששנים לא נראה אלא מרחוק, רכוב על סוסו הלבן המפוי-סס. מאז נתגלה הירוהיטו באופן מפתיע, כאדם צנוע ואוהד, אוהב שלום ודימוק-רטי למדי, המעדיף בגדים אירופיים בהופעותיו (מימין).

של מלחמה וגלם מק-ארתור שנים של שלום פוסטר-דאלס שוב את השמש אסיה המזרחית.

ל. ידידות זו נמשכה 40 שנה. החשבון היה ית הוא הענק היבשתי הרוסי. כדי למנוע בעד את העולם היה צריך לשים אותם במיטת-סדום, עולם: גרמניה ויפאן.

יה יפה — עד שבאה מלחמת העולם השנייה. כי המלחמה הימשך עד לכניעה ללא תנאים. אה היתה שהמלחמה נמשכה עד השמדתה המע-

ללא תנאים: מיטת-הסדום נהרסה, הענק הרוסי הגרמני, השתלט על מרבית אירופה, איים על את את סין, איים על הודו, הורסיין ואינדונסיה. יפאן עצמה תחת השפעת הרוסים — נמנע ברגע באית לא היה בה הכרח: יפאן הודיעה עוד

ים סובייטיים לנמל פורט-ארתור. מעדר כוח יפאני באסיה ישתלטו ס נולדה ועיית סא-פראנציסקו.

אחות עמים: מן הרגע בו ירדו החיילים האמריקאיים בחוף יפאן כבשו היפאנים את לבס. אחרי ארבע שנות המלחמה האיומה בנינגל, בה רצחו גם היפאנים וגם האמריקאיים כמעט את כל-שבויהם, קמה בין שני הע-מים ידידות שמקורה בכבוד הודי. היפאנים מעריצים את הכשרון הטכני האמריקאי. האמריקאים העריצו מאז ומ-עולם את חריצותם ואומץ לבם של היפאנים. אלפי אמרי-קאים נשאו צעירות יפאניות לנשים, כזוג בתמונה למעלה.

נאים. אולם האמריקאים זרקוה כדי לסיים את זו מלחמה על יפאן, כדי שלא יספיקו לכבוש את כבשו הרוסים וגבוריהם את כל מאנצ'וריה מזרחית. בינו כי נכנסו לבוץ. אולם משהבינו זאת פנו ה. התוצאה במערב: זיונה מחדש של גרמניה, האטלנטית. התוצאה במזרח: זיונה מחדש של ית יפאן שוב למעצמה מספר 1 באסיה, אויבו

מקבלי החבילות * מאמריקה. ספקיה: קומד ניסטים יהודיים בקנדה ובארגנטינה. לבסוף מצא דוד בן-גוריון פתרון נוח לפכוניתו העודפת, שקיבלה כמתנה מידי מדי הל מפעל קיור-פריוז בחיפה. הוא מסרה לבתו רעננה, בוגרת האוניברסיטה העברית, שלמדה נהגת במכונית אביה המפורסמת, 1000 ים.

המתנות הטובות

משך 48 השעות שנמשכה ועידת סאן פרנציסקו לחתימת חוזה השלום עם יפן, התבלס אנדריו גרוביקין הרוסי בהתנגדותו לא התרכך, כנראה, מקבלת הפנים שערכה לו זקנה אחת ברציף תחנת הרכבת (אלה הגיע מגיוורוק בשני קרונות מיוחדים, שהגיעו את 39 מלחיו) בהגישה לו זר שושנים אדומות. אולם עלידי סיומה המהיר של הדר עידה, חסך מטבע זר לאוצר הסובייטי, הסתפק בתשלום מאה לירות ליום, שכר התארחות בארמון עשיר סאן-פרנציסקא.

בפגישה האחרונה בין נציגי ארץ וקוריאנה בקייסונג התעצבן ראש המשלחת הקוריאנית, לייטננט-ג'נרל נאם איל ביותר: בהשגתו תמשו בגפרורי הכוכב האדום לא הצליח להבעיר את סגרייתו, גם לא בעזרת מציתו. הפתרון: שימוש בגפרורי חברי המשלחת האמריקאיים. ראש איגוד פועלי בתי החרושת לגפרורים בעיירה אמריקאית שיגר ארגז (המכיל 2500 קופסות) גפרורים בדואר אוויר לבי נרל נאם איל, לשימוש האישי ולייתכן שבי עזרתם יראה הגנרל את האור (של ארץ).

החיים הפשוטים

בין כל סיפורי העלילות שהחלו מתפרסמים מידי עם בואה של איבון דה-קרלו לישראל בלט ממגשה עם נשות ויצ"ו, שבאו לכינוסן בירושלים. כאשר עשרות צלמים עשו על כוכבת הוליווד בשדה התעופה לוד, רגזו כמה נשות ויצ"ו, שהגיעו באותו מטוס מעבר לים, התלוננו על חוסר תשומת הלב אליהן, תמהו: "מה עשתה דה-קרלו בשביל ישראל?"

אורה גרדנר החליטה לא להתחשב בי איש. אחר שהסבירה לסקרנים כי ייתכן שתנשא לפרנק סינטרה ריתכן שלא, הוסיפה: "איש לא דריך אותי. לא מפיקי הסרטים ולא העיתונות." היא אף אינה זקוקה לכסף או פרסום: "המשחק משעמם אותי. אין לי צורך בכסף. הלא תמיד אוכל להיות מוכירה טובה, אני לא אסתפק בקולנוע. זה לא הכל. אני רוצה בחיים הפשוטים."

בינתיים הסביר מחזרה, פרנק סינטרה, המבלה את ששת השבועות, עד קבלת גטו מאשתו, בזמרה במועדון לילה, כי לא לקח גלולות שינה, כדי להתאבד: "כשני כאבה לי קצת, זה הכל. אין לי כל עניין באיבוד עצמי לדעת."

עורכי הדין של רייטה היוורט הגיעו לפני בית המשפט, הגישו תביעת גט בין מרגריטה קנסינו חאן לעדי סלמון חאן בגלל אכזריות קיצונית, אך "רוחנית באופייה."

איבון דה-קרלו בלוד מה עשתה היא למען ישראל?

קבוצת צלמינים שחוצצים שביקרה בישראל, זכרה את מדריכה, שלחה לו שערך עתיק, מה מאה ה'18, עשוי עץ ובעל מחוגי זהב. שם המודיע: שר הדתות, הרב יהודה לייב הכהן מימון.

בהתפרסם יומן פולקה ברנרדט, מתחך ארץ שנרצח בירושלים, הכיל הספר, ירושלים, ציונים על אישים במרחב. ביניהם: משה שרת - אדם אינטליגנטי וראוי לציון מכמה בחינות, אך ליד שולחן הדיונים הוא נטול גמישות ודוגמאטי.

יותר טוב היה חלקו של סאווז אל-קארי, מפקד חיל השחרור הערבי במלחמת ישראל-ערב: אחר שאלמונים ניסו לגנוב את ספר זכרונותיו (יותר נכון: את כתב הדין) החליט לפרסמו מידי, מכרו למזל אמריקאי תמורת עשרים אלף לירות.

בשבוע ה'14 לירח הדבש המתמשך היה תפריס סארוק טוב מאשר בביתו. ארוחה ריבירית כללה בשר כבש נעוף, סלטים, אפרוח צלוי, סרטן, תפוחי אדמה, אפונה, ארז, אספרגוס, אפרסקים, רימונים ופרי-מנגו בהשגחה לארוחה קאהירית מקובלת: דיסה, חמש או שש ביצים, אפונה וקפה.

פחות מעוניין היה וינסטון צ'רצ'יל בעת ביקורו במצפה הכוכבים במגרשי הפסטיבל הבריטי. אחר שמדריכו הצעיר הורז הסביר לו היכן נמצאת הדובה הגדולה, שאר כוכבי בים, הפסיקו: "אדם צעיר, אל תשריח את עצמך בכוכבים. הראה לי את האדמה. זה הכל שאני מעוניין בו."

אחר פולמוס עקר, עלבונות אישיים השגחה זכה ד"ר אמיל שמוראק, מבקר הסוכנות, להערכה הגבוהה: אירגון מבקר החשבונות בחר בו כחבר כבוד.

ביניהם: חרה ויצמן, אשת הנשיא, שחב"ל תה האחרונה הורקה עלידי אלמונים בנטל חיפה, פאולה בן-גוריון.

ישנה מתנה של תיא הבה נשחק חבריא! וזהו המשחק - הוספה לביצאפון העושה בועות אויר ושלל צבעונים מזהיר!

ביצאפון-החסיפון. פעל נושר החלמון.

תלתל ילדיק!

השמכו המובחר ללא סבון

חובת שמו' חיבה

לעט נובע באיחוד דיו "בידק 51"

בירק 51

פסנתרים קניה - מכירה - תקונים כוונים
א. וסטרמן, תיא, רחוב רש"י פ

פרסי ספרים לפותרי תשבץ (82) משה ויצמן, תיא, בירגי אליוט; יעקב כהן, תיא, נחה שאגן 29; זרח שניידור קריית חיים, מ"ז 11.

מדרשה לציור למורים
פמינר דו-שנתי למורים לציור מוסד מוכר ע"י אגף החנוך

ה ה ר ש מ ה

לשנת הלימודים תשי"ב לגומרי שבוע מחלקות ב"ס תיכון ערב-ערב משעה 6.30 עד 7.30 פרט לימי חג - באלום צימרינסקי - תליאביב, רח' גורדון 36.

קורסים אינטנסיביים לאנגלית

בבית-הספר לשפות כיום א, 16 בספטמבר, נפתחים 2 קורסים חדשים: (1) למתחילים, מ"ז 10-11 בבוקר (2) למתקדמים מ"ז 11-12 בבוקר ישנם מקומות אחידים פנויים. פרטים והרשמה גם לשעורי הערב משעה 9-12, 4-8 בערב (פרט ליום ששי).

תיאליזין!

??!??

תיאליזין, המכיל ריכוז גבוה של כולסטרין, פמרץ את מחזור הדם, מחזק את שורשי השער ומרחיק קשקשים. תיאליזין, מי השערות עז יסוד פרטי.

אך לא הווג המלכותי בלבד המיסו בביקורם שואה על עמם. גם אמריקאי אחד, דהגלס מן-ארתור, שהסכים לקבל לפני שנה את תמונת האפיפיור חתומה בכתב-ידו, הביא על עצמו אסון אישי - הדחתו מסיקוד המדי רח הרחוק.

עם גבור מצוקת האספקה נצטרמה גם ת-כית פק"י, אסתר וילנבסקה, אל שכבת

אולימפיאדה פדות ודקות בינוניים

75 ארצות הוזמו ב-21 לשונות שונות לקחת חלק בתחרויות האולימפיאדה ה-15 ש' תחלקים בהלסינקי, בירת פינלנד. משך שבו עיים, בקיץ הבא.

בין המומנות: התחרות החדשה — בריית המועצות וגרמניה המערבית, נוגריה וחוף הדרב שבאפריקה. אף הונגריה, וייטנאם וישראל, שבקשו לקחת חלק באולימפיאדה, נחלקו עקרונית על ידי מועצת וינה, שנעדרה השנה, אך נתבקשו לספק פרטים נוספים על מהות הספורט בארצותיהן.

גם קבוצות שופטים הודות לנצחונות האתלטים שלה נתפרסמה פינלנד ככל קצות העולם, מקום שלא היו יודעים אחרת אודות הארץ הצפונית הרחוקה. התוצאה: המשחקים האולימפיים הפכו לפינים דבר שבקדושה. לכן גם קיבלו בגאווה רבה את הכבוד שנועד להם לשנת 1940 — איספו האולימפיאדה ה-15. אולם כאשר נסתים שלב ההכנות האחרון פרצה מלחמת העולם ובי אחר של 12 שנים (16 שנים, בניגוד לארבע המקובלות, אחר האולימפיאדה האחרונה, ה-14, שהתקיימה ב-1936 בברלין הנאצית) מכין עצמו האינטרנציונל האולימפי בהלסינקי, היכול להכיל 70 אלף צופים, לקראת תפקידו בקיץ 1952.

מלבד מתכוננים גם מסלולי מרוץ בהם נכבשו לבנים טחונות, מגרשי הקפיצה והי זריקה, מדשאות הטניס שאיפיו השנה כמה עשרות ספורטאים בעלי שם עולם שרצו להכירן מקרוב. מלבד כל אלה מתכוננים במיוחד: קבוצות שופטים.

אולם הלסינקי בת 400 אלף תושבים מקוה גם לקלוט מספר אורחים רב שיהנה מבולי זדאר מיוחדים בארבעה צבעים שונים (המתארים קופץ לגובה בעזרת מוט, איצטד הלסינקי, קי, שחייצול וכדורגל) וממטבעות הג מיוחדים (של 500 מארקים פיניים — 70 כ"ס גרוש) עשויים כסף.

לאיגויות האורחים יורשם מהלך התחרות יות ** על לוח התוצאות בצרפתית בלבד. **גם מומחה לתבלינים**. תמורת ששה דולארים ליום יאכנס כפר אולימפי את הש' תתפים. אך הנשים תגורנה בכפר מיוחד וגם הסייפים, בהתאם לרצונם המפורש, יגורו בנפרד. השייכים החליטו להתארח בבתי בעי לי ספינות פיניים.

4,500 עד 5,000 המשתתפים יאכלו בשש מסעדות חדשות, ישרתו את עצמם, ויכלו

• גרמניה המזרחית נדחתה, אך הוצע לה למג את קבוצותיה עם אלה של גרמניה המערבית.

• אתלטיקה קלה, התאבקות, התעמלות, כדורגל, הוקי, חתירה, שייט, מלחמת-חמש, שאייה, כדורסל, קליעה, רכיבה, כדורסל, מפני ספורט.

להביא עמם מזונות (כולל יין וסבך) ללא תשלום מכס. אך כיון שהובטח ריכוז ההזנה יתבקש כל צוות לא להביא עמו יותר מסבך אחד שתפקידו יהיה מייצע ומומחה לתבלי גים המתורים לאנשי צוותו.

אין המארחים הפיניים בושים במונותיהם. הם מפרטים לנוחיות הספורטאים העתידים לבקרה את הנמצא ברשותם, ממינים זאת לפי שלושה סוגים: מוצרי חלב, נקניקיות, ביצים, בשר עגל, חזיר ועוף מצויים; לחם, דייסות, תפוחי אדמה וגלידה טובים למדי; בשר בקר וכבש, ירקת ופירות בינוניים.

מקומות האיצטד יושכרו עבור כל תקופת האולימפיאדה וכרטיסיות תימכרנה בשמונה מחירים שונים (משתי לירות עד 30 גרשים)

ריות, רפאל הלפרין, לבחור בין מאות מועמדי דים. **לא מזיק ללב**. בין המועמדים הופיע מורה התעמלות שהטיף עוד בבוקר אותו יום לפני תלמידיו נגד תורת הרמת המשקלות.

אך רפאל הלפרין, ששיטת פיתוח הגוף שלו נחתה בתקלה בלעג, כבר התרגל לשינויי דעות המבינים. בין שאר הטענות שהובאו כהתנגדות לשיטת אימונו הופרכה גם טענת הנזק הגופני. הוכח כי הרמת המשקלות אינה מזיקה ללב, אינה גורמת שברים.

משך השנתיים בהם קיים המכון ארצו הפי תעות רבות, ביניהן מקרהו של טוביה אנדר בן ה-24, איש אצ"ל שנפצע בכיבוש יפו, נפצע על ידי צרור ברגלו, שכב יותר משנה

יצחק שדה ורפאל הלפרין פצוע אצ"ל, מפקד פלמ"ח

בבתי הולים. הרופאים גואשו מריפוי כיון שהרגל הפגועה היתה קצרה ב-12 סנטימטר מהרגל הבריאה, דבר שמנע את כיפוף הברך. אימונים מגמתיים ומרוכזים במכון רפאו את אנדר, המרבה לחרר בדוגמה השניה של הצלחת המכון, צדוק סבירי בן 14 וחצי.

סבירי בא עם אחיו, מבוווש ונכלם הציג פתקת רופא. נתן לאחיו להסביר כי הרופא מבקש, לעשות משהו כדי שצדוק יהיה ישר ולא בעל גב קמור נוראי. נוסף לגב סבל סבירי מיציבה גרועה, חזה שסוח וחוסר משקל. לאחר שנת אימונים רחב החזה ב-48 סנטימטר (ב-58 106), המשקל עלה ב-16 ק"ג (מי 51 ל-67).

בעוד שבוע יתחרו נציגי 150 מתאמני המ כון, בני 14 עד 45 להשגת התואר מר יש' ראג, שיאם בהרמת משקלות ותרגילי אק רובטיקה. לוחידוא שיפוט יעיל הוזמנו שלושה

יחד עם מספר מצומצם של כרטיסיות במקור מות נבחרים, שתעלינה עד 5 לירות הכרטיסיה.

כל כרטיס ישא תאריך ההתחרויות ויצוין (בעזרת שרון מצוייר ומחוננים מכוונים) את השעה, תמונה מתאימה. כגון זורק דיסקוס, תציין את אופי ההופעה. מלבד זאת תישא הכרטיסיה מפת האיצטד, בה יסומן מקום הצופה, שיוכה בכך באיסור הראשון מטעם שלטונות הספורט הפיניים: איש לא יותר לצלם את התחרויות למטרות מסחר או פרסום.

הרמת משקלות

גב קמור נורא

כאשר התכווץ מכון שמשון לתחרויות מר ישראל 1950 כמעט ולא הצליח לאסוף מועמדי דים. אולם השנה, 1951, הוכרחה מארגן התחר

שופטים — מאיר בניהו, מומחה ספורט; ד"ר מאיר פריד, רופא; ויצחק שדה, לשעבר רמטכ"ל, מפקד פלמ"ח ומרים משקלות מק צועי.

גיוב מיוחד: רמן

ראובן הלמן, 24 וחצי, הוא אחד המועמדים בעלי הסיכויים הרבים ביותר להשגת שיאם בהרמת המשקלות. הבחור השחרור והמשוסם חזק ביותר למרות גובהו הבינוני: 1.70 מטר. יליד תל-אביב וכן חלוצת הקצניות העב ריות, הגיה הלמן, ומיסד הרוקחות העברית, דוד הלמן, הצטיין כבר בגיל 17 באליפויות המכבי ותרגילי כוח, הדיפת כדורבול (14 מטר), זריקת דיסקוס (42 מטר) והטלת כידון (49 מטר).

כשהתגייס לחטיבה היהודית הלוחמת הצ' טיין בהדיפת כדורבול, היה משובח ההופים בין החיילים הבריטים במזרח התיכון, וזה בעט נובע מזהב, מתנת הבריגדיר ארץ בנימין, מפקד החי"ל. עקב הצטיינותו בסדר רגל ורובני ביקר, בשליחות החטיבה, במצ' רים, מלטה, צרפת, הולנד וגרמניה.

אחר שיתרוו עבר קורסים להדרכת עבד בנהגות. אך פעילותו הספורטיבית אימנה אותו לגיוב מיוחד: רמן, כאשר נשמעו בתל-אביב ההתפוצצויות הראשונות, הופיעה מונית לבית הלמן ברחוב הירקון, הביאה אותו לב' בולות, תפקידו: הטלת רימוצים למרחקים מקסימליים, לפעמים עד 75 מטר.

בצבא שימש מדריך ספורט, אירגן קבוצת כדורגל, קבוצת כדורסל ורכש מדליות זהב ביום הספורט של חילו. לאחר שסיים את שירותו, התגייס למשטרה כמדריך ספורט במטה הארצי. אחר שזכה בחמש מדליות ביום המשטרה וגביע מיוחד מהמפקח הכללי, יחוקאל סחר, כאתלט המצטיין, תמסד להר' מת משקלות, הדריך במכון שמשון, התליט להצטיין בהרמת משקלות בארץ לפני צאתו לאולימפיאדת הלסינקי.

כדורגל

ערפל לונדוני

קבוצת הפועל תל-אביב לא יכלה לנסוע לבדה ללונדון, לשלושת משחקיה עם אסטנל ומנצ'סטר יונייטד, טובת הקבוצות המקומיות. היא היתה חלשה מדי. לפיכך ביקשה לחזק את קבוצתה בשלושה שחקני מכבי תל-אביב, שחקן אחד ממכבי-ירחובות. תל-אביב וירחובות נענו מדי, אך מרכז מכבי התנגד, הביא לרוגז בין שחקניו שהחלו סוברים כי המרכז מתנגד להשאלתם בגלל חוסר האפ' שרות לשלוח מספר מלחים שאינם משחקים, אך לאחר ויכוחי סרק נוספים, בהם הועל' תה הטענה כי הנוסעים לא יאפשרו את שר חוף קבוצותיהם במשחקי הגביע, הסכימו כל הגורמים וקבוצת הפועל, מוגברת באר' בעה שחקני מכבי, החליפה את השמש היש' ראלית בערפל לונדוני.

פתרון תשבץ 1631

- מ א ו ז י (1) מסכן; (5) ארמדה; (10) גובה; (12) זול; (14) ון; (16) כושי; (18) שן; (19) אחאב; (21) קרל מרקס; (22) בלו; (23) גפח; (24) רי; (25) הכנעה; (27) כים; (30) לול; (31) דרקון; (33) רם; (35) יום; (36) גול; (38) מק ארתור; (39) שריר; (40) וי; (41) דואר; (43) רע; (44) גרץ; (46) נגמר; (48) פטנור; (49) מנשר.
- מ א ו נ ד (2) סב; (3) כוכב; (4) גבו; (6) רו; (7) מוזמביק; (8) דל; (9) מואב; (11) השקפה; (13) גנטיין; (15) נחלה; (17) ירה; (18) שקר; (20) אוכל; (23) נעל; (26) נוטריון; (27) כרם; (28) סוגר; (29) ארמון; (31) דורון; (32) גיור; (34) מק"י; (35) יוד; (37) ערער; (39) שרמן; (42) אגם; (44) גס; (45) טח; (47) רש.

		7	6	5		4	3	2	1	
12				11	10			9		8
	16				15				14	13
		20		19		18				17
		25		24	23			22		21
			29		28			27	26	
				33	32		31			30
39	38				37	36				34
			43			42	41			40
	48			47		46		45		44
				52	51		50		49	
										53

תשבץ מס. 84

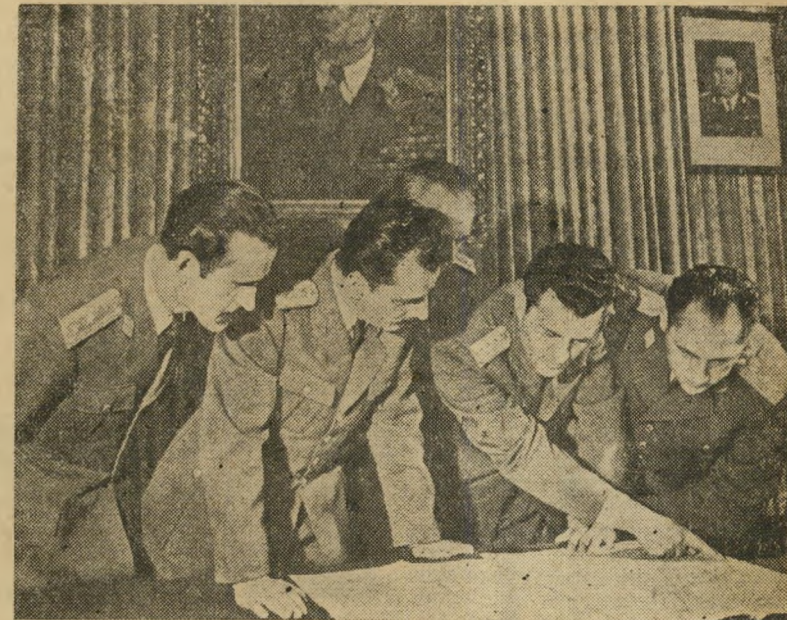
(ערוך עפ"י מתכונת הכתיב המלא)

- מ א ו ז י (1) רקיע; (4) תאנת בוסר; (6) מסדר; (10) מפלגה ישראלית; (11) בנין לעץ; (13) בעל התנגם — "ואהבת לרעך כמוך"; (14) משמש למאור; (15) פומבי; (17) פקד ארים; (18) זיווג; (20) מין עץ שחור וקשה; (23) משכורת; (25) שיש לו אחות; (27) מעור; (29) מצבת זכרון; (30) אשת איש שאינה נשואה לו כחוק; (32) בת מלך אגדתית שחיה בין גמדים; (35) כפול; (36) רעל; (37) מנהיג דתי; (38) שליח מלך אשור להרפות את ידי תושבי ירושלים (מלכים ב' י"ח); (41) שער; (43) שם לבו לכל תג ותג; (45) זיק; (46) מדינה בלקנית קטנה; (49) חילגשים; (51) יוסיף... יוסיף מנאוב; (53) דקטטור דרום אמריקאי; (54) תיכף; (55) שחקנית גדולה של התיאטרון הקמרי; (56) מספיק; (57) לבוש נשים. מ א ו נ ד; (2) נוול המופק מויתים; (2) משמש להנעת הספינה משוללת כח הקיטור; (3) מקוה מים; (4) בעל-חי ביחי; (5) דיבוביה; (7) איבר המשמש לדבור ואכילה; (8) אחול רע; (9) כלי קבול; (11) תנות מכולת הפועלת עפ"י השיטה הקואופרטיבית; (12) מכשפה אגדתית טובה ויפה פיה; (15) גורל; (16) שטות; (19) שני עמודים; (21) גולר חלוצי לוחם; (22) החכם עיניו ב...;

יוגוסלביה

סלט יקות קומוניסטי

לונדון הומה מרוב מדים. קצינים גבוהים של כל ארצות האומה האסלנטית מציגים את אותות הצטיינותיהם לראווה, אשר האנגלים קוראים להם בשם הקולע "סלט יקות". שוב חזרו הימים של מלחמת העולם השנייה, כאשר איש לא הכיר עוד את מזי האימות שנראו בלונדון.

קוצ'יה פופוביץ והמטה היוגוסלבי • המרשל קפץ

כדי להוכיח שבניגוד לסטאלין הובגד ממשין היא בתורה האמיתית.

ברית המועצות תודת האומה

המופת של גאסטללוי ידוע לכל ינוקא בברית המועצות, שכן הוא שייך לאותו סוג מעשים עליו מתחנכים דורות בבית המועצות ושאר ארצות הדימוקראטיה העממית. הטייס הקאפיטן גאסטללו היה הראשון שזכה במחיר חיוו ב"כוכב הזהב" של גיבור ברית המועצות במלחמה נגד גרמניה. ב-26 ליוני 1941 (ביום החמישי לפלישה הגרמנית) המריא מפצ'ין ד. ב. — 3 (דאלני) בומברדירוושיצ'יק — מפצ'ין ארוניטוה) ב" פיקודו של קפיטן גאסטללו, אנשי הצוות היו: הלויטננט גרגורי סקורובוגאטי, הלויטננט גאטולי בורדניוק, ועל לכביש מולוצ'ניק אלקסי קאלנין. מעל לכביש מולוצ'ניק ראדושקוביצי אשר ברוסיה הלבנה נתגלה לאנשי הצוות טור סטנקים גרמני. המפצ'ין החל צולל ומפצ'ין את האויב, אנשי הצוות

ומכונות הדלק. הטייס התנפץ ומרבית הטור עלה באש. מעשה גבורה זה בוצע לעיניהם של הלויטננט גרהאשון ורוביוב והלויטננט ריבס, אשר הודיע על כך למטה היחידה. ערך דו"ח ונש" לחה המלצה לאות הצטיינות. כעבור ימים מספר נספו גם הלויטננטים ורוביוב וריבס. נשאר רק דו"ח.

גבירת הקאפיטן ואנשיו עשתה לה כנפיים, היתה מקור לעשרות ספרים, סיפורים, מא"רים ושירים.

ארכיביה היידיים טובים. קאפיטן גאט' סללו, בן 28, היה בנו של מהגר צרפתי. מאחריו היה שרות של 8 שנים בחיל התעורר האדום. הוא היה טייס מצויין וחבר מסור ב"הגדל, אפיין יקר רוח. אמן השליטה בסוגי איירוניים רבים. אין כל ספק כי היה פולק על אנשיו לצנות, שכן היתה אפשרות לעשות זאת. ברב, אנשיו כרבו.

מי היו אנשים אלה? הלויטננט בורדניוק נולד בקובישיב ב" 1922 והיה ימנצא אכרים. גמר את בית הספר התיכון, ולמד בבית הספר לתעופה צבאית. ב" 1938 נספה לקומסומול". לצבא בא כמתנדב". אלה דברי הטופס האישי שלו במטה היחידה. את השאר אפשר למצוא במכתב המלצה של מפקדו בבית הספר לתעורר פה אשר נשלח אל מפקד יחידתו: "לויטננט גאטולי בורדניוק, חובב עסקי נוסות. מבצע תפקידים אלה בהצטיינות, ביוחד בטיסות קרב. באויר עובד בכטחון, מתמצא יפה מבישמע".

הלויטננט גריגורי סקורובוגטי היה גדול מחברו בחטיב שנים. הוא היה בן כפר אוקרייני, בנו של רועה בקר. למד בבית ספר מיקוצ'י ועבד כטכנאי בפפעלים שונים. היה חבר ועד הקומסומול, עורך עתון הקיר ה" קומסומול, ותועמלן בנמך הבחירות לסובייט העליון.

דברי מפקד בית הספר לתעופה עליו: "מסור למורשת לנין-סטאלין ועניינה של המולדת הסוציאליסטית. יציב מבחינה מורכרית ופוליטית. צנוע ויוזע למשור סוד. בעל אכטרייה על חבריו. בעל מרשך, יוזמטני, תובע מעצמו ומאחרים. נושא שני אותות הצטיינות. הבנה קרבת מצוינת. באויר — החלטי, זהיר, סביל".

האדם הרביעי בצוות היה הקומסומולאי הסרג'נט-הראשון אלקסי קאלנין. תפקידו היה אלחוטאי מקלען. זה כל הידוע על גיבור ברית המועצות בן ה"20. רק החודש, לאחר 10 שנים מאז מבצע הגבורה, נסתיימו הקיקרות בנוגע לאנשי צוות גאסטללו, לאחר שלראשונה רק הוא עצמו נודע. ברית המועצות אינה שוכחת את גיבוריה כעמים אחרים ששכחו את מעשי הייליים ונמנעו לצייןם באותות כבוד. העם הסובייטי נתבשר כי גם יתר שלושת אנשי הצוות: בורדניוק, סקורובוגאטי וקאלנין, כובדו כאות "גבורי ברית המועצות".

סין

"עכשיו למד את דרך!"

הממשלה העממית של סין ממריצה, בכל אפשרויותיה, את יזקתו של העם ללימודים.

גיבורי ברית המועצות גאטמלדו, בורדניוק, סקורובוגטי וקאלנין הצוות לא צנח

החלו ממטירים אש ממכונות הירייה. באוויל התחמשת הטה הקאפיטן את המסוס מעל למטרה ועמד להתרחק. ברגע זה פגע במסוס פגז של אש אנטי-אווירית גרמנית, המסוס נפגע והחל בוער. בראות הקאפיטן גאסטללו כי לא יוכל לשוב לבסיסו טעה את מסוסו הבורר חזרה, צלל אל מרכזו טוף הטאנקים

החלו ממטירים אש ממכונות הירייה. באוויל התחמשת הטה הקאפיטן את המסוס מעל למטרה ועמד להתרחק. ברגע זה פגע במסוס פגז של אש אנטי-אווירית גרמנית, המסוס נפגע והחל בוער. בראות הקאפיטן גאסטללו כי לא יוכל לשוב לבסיסו טעה את מסוסו הבורר חזרה, צלל אל מרכזו טוף הטאנקים

עלים ואיכרים שיתפסו את מקומם במוס" דות הממשלה ההולכים ומתרחבים וכמורים בבתי ספר של חורף (עת שיתוק החקלאות). למעלה ממיליון וחצי פועלים משתתפי בבתי ספר של ערב המקבילים למה עמ" מית, למעלה משבע מאות אלף בבתי ספר תיכוניים וכמעט 20 מיליון יודרכו בחורף הבא בנסודות הקריאה והכתיבה.

אפיזוד בהפסקה. אולם גאוות המדינה היא האוניברסיטה הסינית העממית שנוסדה לפני עשרה חדשים בפקונג. שלושת אלפים הסטודנטים הלומדים בה הם ברובם בני איי-כרים ופועלים, עליהם מושתת סין של מאי-סטריטונג, ואחריהם נסיון מלחמת ההשמדה נגד צ'אנג-קאי-צ'י. הרעיון היסודי המנחה את לימודי בית הספר הוא פיתוח ושגשוג המדינה ושירות האומה.

שאיפתם של התלמידים: לא להפסיד את הזדמנות להרחיב את אופקיהם. כשהם מת" פנים, בשעות ההפסקה, מהרצאות על כודות הכלכלה המרקסיסטית הם מחתימים את אי-רחי הבירה על עצומת השלום, חוזרים לאיר-גיברסיטה ומשתדלים להיפגש עם מוריהם, כדי לברר עמיהם נושאים שדנו בהם בשעת השיעורים.

אולם המטרה העיקרית היא השיטה. אתה למדת — עכשיו את רע"ו! לפיה חייב כל סטודנט או תלמיד ללמד אדם שני את הידיעות שרכש לעצמו בתקופת לימודיו.

פולין

אהבתו של מדגל

"כיצד עובד הריגול הזר בפולין?" זהו שם של ספר בעל 236 עמוד שהופץ בימים אלה על ידי ממשלת פולין העממית בכל מער-כות העתונים בעולם. מי שמחשכ בו הר" פתקאת ריגול מרהקת, יתאכזב. הריגול הנ"כר בו אינו עולה על הידוע לכל: נספחים דפילומטיים שולחים הביתה פרטים על כוחה הצבאי של המדינה בה הם שוהים. אולם במ" קום זה מכלי הספר דרמה אנושית נובעת עד לב, סיפור של זוג נאהבים, בני אומות אויר-בות, המנסים לבוא זה אל זה במעד לגבולות אטומים.

האוישר לא נמשך. התחלת הסיפור, כפי שהיא מתגבש בפרוטוקול הארוך של בית המשפט לערעורים של הרפובליקה הפולנית העממית, אינה שונה מסיפור רגיל של סרט הוליבודי קלאסי.

הגיבור הוא קלאוד הנרי טורנר, בן 45 קצין מקצועי של חיל האויר המלכותי הב"רטי בדרגת ראש להק. טורנר התחיל לרכו כטייס, עלה בדרגה, השתתף בהפצצת השב" טים המרדניים בצפון-מערב-הודו. במלחמת העולם עסק כבלונטי אנטי-אוויריים, בטיסות סיוור בים הצפוני. אחר כך השתתף בהפצצת השיירות האיתלקיות בים התיכון. ב"1947 מתמנה כנספח לענייני אויר בווהרה. תפקידו היה, בהתאם לנוהג הבינלאומי הבלתי רשמי, לאסוף פרטים על חיל האויר הפולני, שדות תעופה, מטרות להפצצות במלחמה אפשרית.

בסוף 1949 פגש במסיבת ציד בבחורה פול-ניה בלוגנית, לבושה סודר ירוק, ברברה בוב" רובסקה, בת 18. ברברה חזרה לא מכבר מ" מתנה הריכוז באושינציים. אך כי אין הדבר מוזכר במפורש בפרוטוקול המשפטי, מסתבר שהיתה יהודיה.

נראה שהנספה, בעל השערות המלבניות בר" קחו והלבוש בתלבושתו היפה, הענודה שבע אותות הצטיינות, והנערה הבלוגנית, התאהבו במבט ראשון. באותם הימים כבר לא היה זה רגיל לנערה פולניה, הדואגת לבטחונה, להראות בציבור עם נספה אימפריאליסטי. אך לם ברברה לא התענינה בפוליטיקה, אם כי התענינה מאד בקלאוד הנרי. השנים החלו ל" התהלך יחדיו, לסעוד במסעדות הטובות, להר" פיע יחד במסיבות פרטיות שנערכו מפעם ל" פעם בבתי הדיפלומטים הזרים. מכיון שריפ" לומטים אלה קיבלו (כמו בישראל) מנות מזון מחוץ לארץ והיו מצויידים במכונות פאר, היו פופולרים בין הנערות הפולניות, ב"חוד כי אלה שקיבלו הכשרה בשירות ה" ריגול הנגיי הפולני.

אולם האושר לא נמשך זמן רב. טורנר הועבר כעבור חודש חזרה לבריטניה. כשנפ" רדו ברוב צער, הפציר בברברה שתצטרף אליו. הנערה המאוהבת הסכימה. וכאן הת" חילו הצרות.

דרך נוספת: באנייה. היה ברור שב" ברה לא תקבל היתר יציאה. הדימוקראטיות העממיות אינן רואות בעין יפה את הגירת האזרחים למדינות האימפריאליסטיות. שם יוכלו ברבות הימים, להצטרף לתנועת מהפ"

כניות. בבואו לונדון חקר, אפוא, טורנר מה היא הדרך הנוחה ביותר כדי להגביה את הגבול.

פסוק "לא אבוא" מתכוון לעלייה על האניה. אמר העד: "נו, חשבתי שזו הכוונה, מפני שהימאים לוקחים לעתים קרובות את בחור רותיהן אל האניה, אבל שומרי הגבול אינם נותנים להן לעלות, ואז עליהן לחזור עצור בות".

הנהגה אישר שברברה הלכה עם טורנר בלי רצון. הם ירדו ברחוב צדדי, בקרבת הנמל. ברברה חתמה, כשטורנר עלה על האניה, הביא לה בגדי בחור. היא לבשה את הבגדים ונכנסה עמו לשטח הנמל.

השוטר לא היה טיפוש. הוא חשד מיד שה-

לעזור לנאבהים. בית הדיון דן אותם לשבעה חודשי מאסר, דבר שפירושו היה שחרורם המידי, מכיון שכבר ישבו תקופה זו במעצר עד למתן פסק הדין.

שונה לחלוטין היה ההנהגותו של טורנר, שנשבר לחלוטין. לא ברור מה קרה לו, ייתכן שדאג לגורלה של ברברה, התחרט על שהכניס אותה לבוז. על כל פנים, במהלך המשפט (בו נחברו, אגב, שהיה נשוי) מסר פרטים מלאים על פעולותיו בשטח הריגול, כנראה על מנת לפייס את הפולנים. בהצהרתו האחרונה לפני מתן פסק הדין לקח על עצמו את כל האחריות לפשע, ביקש לשחרר ממנה את ברברה ואת שני המלחים. יחד עם זה מסר הצהרה פוליטית, ומורה בפי קצין מקצועי בריטי גבוה: "בזמן עבודתי בשגרירות נוכחתי לדעת שאמריקה כופה את רצונה על העמים המשועבדים לה. מכריחה אותנו לבצע את העבודה המלוכלכת בה עסקנו... בבחינת גוברת והולכת ראיתי מה רב הנוק שגרמתי לאנגליה על ידי כך שעורתי לכנופיה קטנה זו המוכרת את ארצנו לאמריקה... אני

ארצות-הברית. טקס האשכבה וההלוויה התנהל עם כל ההברקות וההתנוונות הניתנות למלכים. מושל המדינה היה שם, ראש העיר, נכבדים מעולם העתונות, הקולנוע, הבמה והפוליטיקה. סוכן פרסומת פקד על גודו שלם של עתונאים, צלמים וצלמי קולנוע שבאו להנציח את סופו של ויליאם הרסט. אולם כל הנוכחים ידעו שחסרה שם דמות מרכזית בחיי המנוח. אלמנתו היתה שם, אולם היתה זו פעם ראשונה כמעט מאז 29 שנה שגיא ראתה אותו. גם הבנים היו שם. בכל זאת הדמות הנעדרת היתה קרובה יותר לווייליאם הרסט מכל בני משפחתו אלה. שם הנועדה: מריון דיוויס, שחקנית קולנוע לשעבר שחיה עמו משך 32 השנים האחרונות. משך כל מחלתו היא ישבה ליד מיטתו ובי לילה האחרון לא הלכה לישון. לבסוף, לפנות בוקר, הסכימה לקבל גולת הרגעה מידי הרופא וכאשר מת האיש הגדול היתה רדומה. בהתעוררה מצאה שבניו של הרסט כבר הוציאו את הגופה ונעלמו. "לא נתנו לי אפילו אפשרות להיפרד ממנו" היא התלוננה. יחד עם הגופה הוציאו מן הבית כמעט את כל חפצי הפרטים של הרסט.

עד לפני ימים מספר היתה החוליה העזי קרית ביחסי הבוס הגדול עם אנשיו, העבירה את כל הוראותיו בטלפון. כל מעשה משלה, הקטן ביותר, הובא בעתונות. עכשיו הפסיקו אף להכיר. גם משלוח העיתונים לביתה הופסק ללא כל התראה.

15 מכריעים 100. משך שבוע תמים הפכה טרגדיה זעירה זו לחוק לחם של כותבי מדורי הרכילות בעתונות האמריקאית. עד אשר, השבוע, הוטלה הפצצה: הרסט, כמעט הבטיח לגמול למריון דיוויס את חסדה עמו. לא שכח את הבטחתו. בצואתו, מינה אותה למנהלת כל עסקיו העצומים.

היה זה סוד שמריון עצמה שמרה עליו בסבלנות משך השבוע הזה, אשר בו הספיקה לדעת היטב מה ים דורשי שלומה האמריקאים. האנשים החשובים שנהלו את העיתונים, ואשר פעם שקדו ללא את כל חפציה פנו לה עורף. כי כאשר נפתחה צוואתו של הבוס נודע כי השאיר את רכושו הנאמד ב-200 מיליון דולר לאלמנתו ולחמשה בניו. אלה הניחו כמובן שהנהלת העסקים תהיה אף היא בידם. עד אשר נתגלה הסוד: ב-5 לנובמבר 1950 קרא הרסט את מריון וחתם עמה הסכם על גיהול עסקיו. לפי הסכם זה תהיה היא בעלת כל מניות ההכרעה בכל עתונות ורכוש עם מותו. וכך, למרות היותה בעלת 15 אחוזי של רכוש החברה הענקית בלבד, תחליט היא גם בשם שאר 85 האחוזים שהיו רכושו של הרסט והועברו למשפחתו. מיד עם היודע הענין הגישו הבנים ערעור משפטי: חוזה זה לא הופעל במשך שנה תמימה, לכן יש לראותו כפסול. אולם כבר עכשיו ברור שהוכח למשפחה כל סיכויים לנצח. ואם ניסו להוכיח שהרסט בן 88 לא היה שפוי בדעתו כאשר חתם את החוזה יצטרכו איך שהוא לעבור את המכשול שהם בצמצם העמידו בדרכם כאשר, עד יומו האחרון של הרסט, חזרו והתפעלו מעל גבי עיתונותם על חדות מוחו של הזקן.

ואילו מריון עצמה מספרת לכל אחד שהמצב הנוכחי אינו נעים לה. "אינני טיפוס שלומה" היא אמרה. "אולם לא ארצה בשום אופן להתנגד לרצונו של ויליאם המנוח." ביחוד כאשר רצונו של ויליאם המנוח הוא שמריון תהיה מנהלת יחידה של עסק השוהה 200 מיליון דולר.

בשנות השלושים עמדה ממלכתו של הרסט בפני סכנת התמוטטות. מריון דיוויס נתנה לו מיליון דולר, כל רכושה, לחוק.

מריון דיוויס (בנשיא צדקה) "אינני טיפוס של לחמם..."

מלחים השיכורים, כביכול, ניסו להסיח את דעתו, ושמישהו עלה על האניה באופן בלתי חוקי. הוא הודיע על כך לממונים עליו. בבוקר ערכה המשטרה חיפוש באניה. החילה לא מצאו דבר. אולם כשניסו להיכנס לחדר המכונית מצאוהו נעול. נאמר להם שהמפתח בידי גובר האניה. כשנסו לחדרו של הגובר שמו לב שמטתו נראתה משונה. כשמשכו את השמיכה מצאו את ברברה שוכבת במיטה, לבושה.

עבודה מדיבוללת. המשטרה אסרה ארבעה איש: את הזוג, ושני קצינים של האניה. מנהלת משרד ההסברה, שהעבירה לברברה באופן בלתי חוקי את המכתבים שהי עיצו בדואר הדיפלומטי, נמלטה ברגע האחרון, עוררה עליה את חמתם של הפולנים כשהיא מסרה מחוץ לארץ פרטים מסמרים שערו על בריחה הרפתקנית.

ארצות הברית רצון של 200 מיליון

בכניסה קטנה ברובע העשירים בסאן-פרנסיסו התקאלו לפני שבוע מתאבלים וידידים סביב ארון מתים פתוח בו היה מונח ויליאם רנדולף הרסט, קיסר-העתונות שהתחיל את הקריירה שלו לפני כחמשים שנה עם עתון אחד וסיימה עם שרשרת אדירה בכל ערי

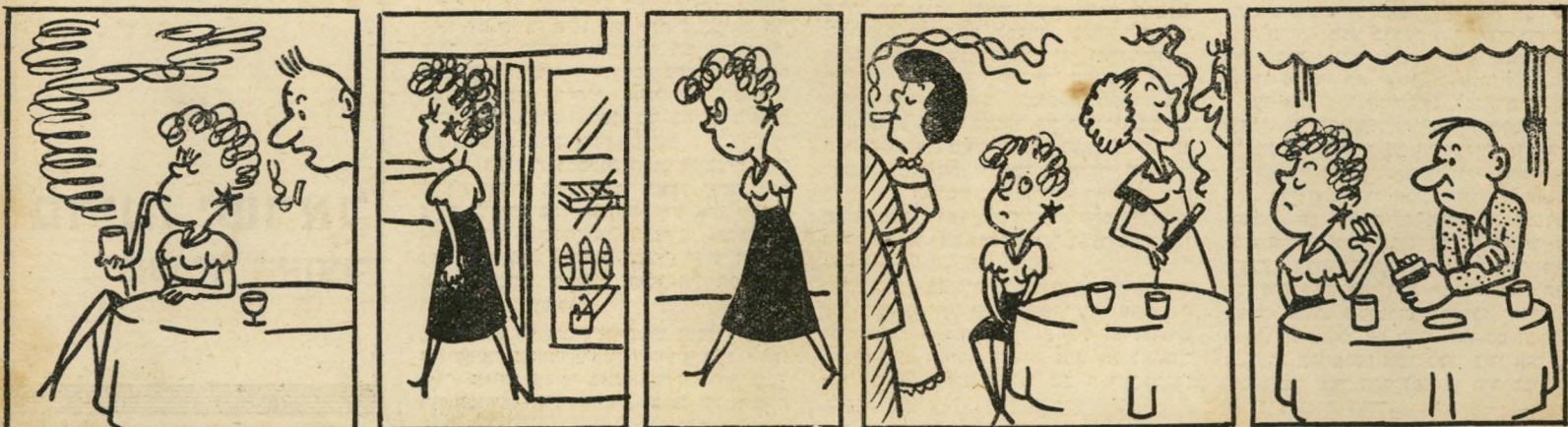
המשפט ערך שבעה חודשים. כל הנאשמים הודו באשמה. אולם היה הבדל גדול בהתנהגותם. שני הקצינים הבריטיים התנהגו בגאווה, הביעו את עצמם על שהפרו את החוק וביקשו להקל על עונשם בטענה שעשו מה שעשו כדי

כשהגיע טורנר לגדיניה רץ לתא הטלפון הראשון, טלפן למנהלת משרד ההסברה, שר הודיעה לברברה על בואו. ברברה לא חשבה שתצא את הארץ, לא לקחה עמה דבר מלבד אונקה. היא ססה לגדיניה ונפגשה עם טורנר. בשיחה נרגשת אתו אמרה לו שהיא פוחדת מפני מעשה פלילי, אולם חששתיה נמוגו בפני דברי אהבתו. היא הסכימה לברוח. על דרכם אל הנמל מספר נהג המוניתי יאן רדובסקי, "שמעתי משהו קורא טקסי בניב זה. נסעתי רצה למלון צנטרל. כעבור זמן מה יצאו מבית המלון האדון שקרא לי, בלתי יית גברת. היה חושך, אולם שמתי לב שהיתה בלונדינית. בדרך שמעתי את הגברת אומרת: "לא אבוא אתה, אסור לי ללכת". לא ידעתי מה העניין, אולם לעתים קרובות קורה שזוג צעיר רב במוניתי, כשהאחד רוצה והשני לא. לא הקשבתי לדבריהם, לא התעניינתי בדברים כאלה. יציתי להגיד לגברת: "אל תלכי, לא יתנו לך לעלות על האניה". אבל חשבתי לי עצמי, מה זה איכפת לך?"

התובע שאל את העד מניין הוא יודע שה-

התובע שאל את העד מניין הוא יודע שה-

רוצה גם היא

או כבד תפיסה הסתייע אלסבן באגרופיהם של שמונה עוזרים מבוגרים.

„כאן לא יקבלו מכות“. העסק היה מנוהל לפי מיטב השיטות החדישות. אלסבן עמד על כך שכל איש יפנה אליו בצורה יפה ונמרצת ויקרא לו אך ורק „המנהיג“. למנ"ה היג היה סגן, הממונה על הצד המסחרי של הארגון. שאר שמונה החברים היו מועצת הנהלה. מועצה זו נעצרה אף היא על ידי המשטרה שעות אחדות לאחר שנתפסו הילדים. עשרת הפושעים עמדו במשרדו של מפקד המשטרה, וחסן מוסא, הנער שגילה את המעשה עבר על פניהם במסדר זיהוי. פתאום הוא נעצר, הצביע על אחד הנאשמים ופרץ בצעקה היסטרית: „זהו! זה האיש שאיים פעם עלי לשחוט אותי בסכין ארוכה כזו ואמר שעל ההר יש קבר שם קיברים את כל הילדים הרעים שהם שוחטים.“ איום זה בא לאחר שהנער שב מיום פעולה בקהיר. סגן המנהיג ערך אצלו חיפוש ומצא מבעד של עשרה גרוש. אולם במקום שחיטה באה הלקאה כרת וכרין על ידי אחד מחברי המועצה.

אולם הדבר שעניין את השוטרים ביותר היה סיפורו של אלסבן, הממונה על הגיוס. יום אחד, בהביאו מים מן הברו באחד הסמור כה לביתו, נפל כד החרס ונשבר. אמו החרת רגת הכתה אותו קשות והוא ברח מן הבית

ציבורית“ כותב העתון: „המהארגיה חאפז עפיפי העומד על הר של זהב פונה למצרים כאילו היו עבדי אביו או רכושו הפרטי. בזה הוא הלך בדרכי המלך עבדאללה המנוח אשר כל מטרת חייו היתה להגן על הבריטים — הגנה המונוט על ידי שטרות בנקים — בשכ"ח, הנוח נשמתו בגן עדן, כי מחיר חייו של בוגד הוא כדור השווה בדיוק ששה מיל. מהארגיה חאפז עפיפי, בהודעתו זו, בגד בגיי דה חמורה במולדתו.

הקרב על רמלה, שהיה בגידה בכוחות הי ערביים שלחמו בארץ ישראל וגרם לאבדן חיים ורכוש היה הסיבה האמיתית לפסקדין מות שהוצא נגד המלך עבדאללה. אין כל ספק כי עמדתו של חאפז עפיפי כלפי ארצו מזדהה בכל הבחינות עם עמדת עבדאללה כלפי ה עולם הערבי. לכן יחשוב נא עשיר מופלג זה אם לא כדאי לו יותר לשמור על עורו מאשר לשאוף לערימה של שטרות שטרלינג.“

התקפה קשה זו מובנת ביתר קלות לאחר שמתחת למאמר מופיעה רשימה על הכרות אהדה של חאג' אמין אל-חוסייני באותה אסיפה, הכרזה אשר אליה הצטרפו מנהיגים פוליטיים ורוחניים ממרוקו, אינדונזיה, טורקיה, סוריה, אלג'יריה והסודאן.

מנהיגים מכובדים אלה בירכו את העם המצרי וממשלתו על עמדתם האמיצה נגד האנגלים ודרושתם לביטול החוזה. „אנו מו"ד ידעים לעולם כולו כי מאבקם של המצרים

הסיבוב הקר הלהבות תשכנה?

שוב נסעו נציגי ישראל ומדינות ערב לבירה אירופאית להתגורר באותו מלון ולנהל משא ומתן עם אותה ועדה — כל צד לחוד. כי למרות שהסיכויים להבנה לא עלו על נקודת האפס שעמדו בה מאז ועידת הפיוס הקודמת בלונדון, הסכימו שני הצדדים ברצון רב להשתתף בוועידה הנוכחית.

לשרות הדיפלומטי הישראלי תהיה זו במה לחזור על רצונו לשלום ואילו לארצות ערב תינתן כאן הזדמנות להראות לעולם שגם בשעה זו, כשכל אחת טבולה בצרותיה, מארצות חרות חרות הליגה בחזית איתנה נגד ישראל. תהיה זו מעין אזהרה למערב שלא יתמוך בישראל אם אינו רוצה להקים נגדו את הגוש הערבי.

אזהרה זו ממשית ביותר כאשר במצרים מפגינים בעד ביטול חוזה 1936 ומאבק באנגלים ובעמאן מושל המלך סלאל עם בית נבחרים לאומי קיצוני. לכל הדעות נבחר סלאל על ידי האנגלים כרע במיעוטו. הם החזירוהו כדי להרגיע את האלמונים ולמנוע התערבות של צבאות מצרים, סוריה, עיראק, סעודיה, שירצו לשחרר את „אחינו האנגלים“ מעול האנגלים וגרוריהם.

על ידי ויתור זה מקוים האנגלים שתשכנה הלהבות המתפשטות במרחב מאיראן ועד הרי הטאורוס, דרך הסואץ ומוסול. ואילו ישראל מביטה על כל זה ככמחזה בובות שאינו נוגע לה במקום לראות כאן הזדמנות נדירה לדריסת רגל פעולה במרחב.

איראן

חוים מן הצד

כאשר הגיע רציד סטוקס לטהרן היה ביקורו הראשון בבירה אצל מוחמד ריזא, שאח איראן. אולם לא היתה לביקורו שום מטרה, כמעט, מלבד להגיש שי פרחים ופירות לשאת. על הצעותיו לאיראנים ותכניות פשרה בבע"ית הנפט לא שוחח. כי לא היה כל כעם לשוחח על עניינים אלה עם השאח הצעיר אשר ערכו הפוליטי ירד לחלוטין מאז רצח עלי רומרא.

המשפחה המלכותית, שפעם אחזה במוש"כות הפוליטיקה, מינתה ופיטרה שרים, הפכה עתה לחוים העוקבים מן הצד אחרי מחזה מרתק. בעיקר מרתק מחזה זה כי בתוצאותיו תלויים מעמדה וגורלה של משפחת ריזא. ה שחקנים העיקריים על הבמה: מוחמד מוסאדק, שהראה רצון לפשרה עם האנגלים, נבהל, סירב לקבל את הצעות סטוקס, הגיש אולטימטום לאנגלים לחמש את המשא ומתן ולהגיש הצעות המתקבלות על הדעת (הפרסית).

מלבדו מודקרת דמות מעניינת עוד יותר, לושה בערפל עוד יותר: איאת אללה אל-קאשני, ראשה הרוחני של פדיון איסלם. מיד עם חזרו מגלותו בסוריה קיבל אל-קאשני את מנהיגות הארגון הקנאי שהפך אחד מתומכי מוסאדק העיקריים, ועתה יכול הוא להכתוב את רצונו לראש הממשלה. אך מאחורי הקלעים שלטת טודה הקומוניסטית, המוסיפה את חלקה לערעור כס המלכות של מוחמד ריזא.

מצרים

ששה מיל. כדור לבוגד

בעצם הימים שסערת האלמוניות סביב חוזה 1936 הגיעה לשיאה יצא חאפז עפיפי, אחד ממנהלי הבנק הלאומי המצרי בהודעה צנו"עה בעתונות: לדעתו לא היה חוזה 1936 אסון למצרים. בדברו כאיש כלכלה הוא אף הרחיק לכת והכריז שמבחינה כלכלית רצוני שיתוף פעולה הדוק עם אנגליה.

הכרזה זו שהופיעה באל-אחראם, יומיים לפני יום השנה ה-15 של חתימת החוזה, הרי סיפה דלק ללהבות המדורה האנטי-בריטית. באסיפת עם המונית שנערכה בחסות המפלגה הסוציאליסטית בקהיר ואשר בה השתתפו נציגי כל מפלגות האופוזיציה בחרו הנואמים את עפיפי כמטרה לחצי קטרוגם. נציג הפלחים במפלגה הסוציאליסטית, עזי רך-דין קהירי בשם אחמד כאמל קושב, נטל צרור נגידות ובתנועה חדה קרע אותו ופיוז את הגזרים מעל לראשי הנוכחים. „הגיע הז'מן“, הוא צעק, „שהעם המצרי יקרע את ה'חוזה וירמסהו ברגליו. ועמו את המיליונר הבוגד חאפז עפיפי.“

אולם לא רק הסוציאליסטים נטפלו לנאומו של עפיפי. במאמר ראשי שהופיע בעתון אל-מצרי מוזחר עפיפי באשא מהידרדרות במ"ד רון הבגידה. תחת הכותרת „סופה של אישיות

מוחמד ריזא ואשתו סוראבאיה (ימינו) במסיבת הצר לשאח, שי פרחים והצגה מרתמת

מילל ובוכה. ברחוב פגש אותו אחד מאנשי הכנופיה שלקח אותו למנהיג. „השאר כאן אתנו“, שידל אותו המנהיג. „תחזור הביתה כאשר יעבור זעם.“ הילד בילה שם כמה ימים, והמצב נעם לו. כעבור שבוע אמר לו אל-סבן שילך ויביא ילדים אחרים אל המערה. „כאן לא יקבלו מכות מהוריהם, יוכלו לחיות כפי שילדים צריכים לחיות.“ וכנימוק משכנע, הבטיח המנהיג לתת לפתחי גרוש עבור כל ילד שיביא. וכך החל הנער משוטט ברחובות קהיר ובשכונותיה הדחוסים-האדם, מספר לכל ילד שהוא פוגש על המקום הנפלא לדגל החרים שם יש בית קולנוע המציג סרטים נפלאים חינם. אם ילד לא הראה תעניינות מספקת בקולנוע, הבטיח לו פתחי דב"רים טובים אחרים.

„לא יעשו לו כלום.“ כשפתחי סיפר את סיפורו, שם הקציף החוקר לב לאחד הילדים שמרר בבכי. כשנשאל מה סיבת הבכי ענה שהוא מפחד פן תשלהו המשטרה למוסד יתומים משם יוכל אביו להוציא. אביו, המ"שין הילד, נמצא באותו זמן בבית תולים ל' חוליו רוח. „והרי כבודו יודע שאם משוגע יהרגו מישהו לא יעשו לו כלום.“

נער אחד עמד על קביים. לפי סיפורו, אימ"גוה אנשי הכנופיה להיות כייס-ממחה ושח"קן מעולה. בדרתו מן החשמלית, נהג ליפול על האדמה כאילו נפצע על-ידי משהו. העוב"רים, רכי הלכ, היו אצים לעזרתו, מתעסקים סביבו. ואז היה הילד מנצל את ההזדמנות ומוציא את אשר בכיס הקרוב ביותר לידו. בשמיעו עזויות אלה לא יכול אחד מאנשי הכנופיה להתאפק. הוא התנפל על הפסח, הפילו ארצה. השוטרים התערבו, הרימו את הנער, הגישו לו את קביו. ואז קם הנער וב"חיוך רב הדגים את אשר למד: בידו אחז שעון כיס מכסף שאך דקה לפני כן היה בכיסו של מפקד משטרת קהיר.

הוא מאבק העולם המוסלמי כולו וכל העומד בדרך — מבחוזים ומבפנים — יראה כמכשול.“

גם שעון מפקד המשטרה

לתחנת המשטרה ברובע אל-סיידה זינב בקהיר נכנס ילד בן 10, לבוש כותונת מטור-לאת, פנה לכל איש שהודמן בדרכו: „יש לי מה לומר!“ אולם איש לא שם לב לזאטוט עד אשר ניגש אליו אחד השוטרים ושאל אר"תו מה הם הדברים שיש לו לומר. „יש קבוצת חוטפי ילדים שלוקחים ילדים למערה בהרים שבקצה העיר“, השיב הילד בשטף והמשיך לגלות את אחת הפרשות המ"ענינות ביותר בתולדות המחלקה הפלילית של משטרת קהיר. מיד עם סיום סיפורו יצאו מפקד משטרת קהיר וכ-40 קצינים ושוטרים למקום השורה להם על ידי הנער. כעבור שעה חזרו עם 20 ילדים אשר גילם בין 8 עד 12 שנה, שנמצאו במקום.

בתחנה החלה חקירה מדוקדקת של כל ילד וילד. בפי כולם נשמעו השם פתחי אלסבן, שהובילם לראשונה למערה. פתחי היה בין אותם הילדים שנאספו על ידי המשטרה — ילד בן 11, שמונה על ידי הכנופיה לגייס נערים אחרים. ראש הכנופיה, מחמוד אל-סבן, פושע מועד המבלה את לילותיו בביתו, תחת השגחת המשטרה, נהג לצאת מדי בוקר למערה לנהל את „המוסד החינוכי“ שלו ול'ראיין את התלמידים החדשים. ראינות אלה הכילו מדה גרושה של הסברת עקרונות ורע'ינות המוסד. אם נתגלה אחד הנערים כעקשן

* במצרים מביטים על מפלת הלגיון ברמלה לוד כתוצאה של הסכם חשאי בין עבדאללה וחיידים — מכירה שפלה של האינטרסים הכל-ערביים תמורת הבטחה שישראל לא תת'נגד לסיפוח החלק הערבי של הארץ לעבר'הירדן.

במחון וחסכון

מטרת המלווה הפנימי של שטרי-החסכון צמודי הדודר היא: להניח בידי המדינה את האפשרות להוציא לפועל השקעות לזמן ארוך בתחומי:

הבטחון קליטת העליה ופיתוח אזורי-ארץ חדשים

אין השקעה זו כרוכה בהפסד לרגל המחירים הגבוהים או תנודות בשער המטבע. הרוכשי שטר החסכון צמוד-דולר מוכטחת החזרת מלוא כספם ואף בתוספת רבית.

מדינת ישראל משרד האוצר

סרטים
במערב אין כל חדש

זוהי הוצאה חדשה של הסרט משנת 1930, אשר זכה בפרס "אוסקר", באותות הוקרה רבים אחרים, הוחרם על ידי גבלס כשהוצג בגרמניה; (פלוגות נוער נאצי עמדו במשמרות ליד הכניסות לבתי הקולנוע, ונסו למנוע את הקהל מראות אותו). בכל מקום אחר בעולם נתקבל סרטו של לואיס מילסטון המבוסס על הרומאן הנוער של אריך מאריה רמארק בהתלהבות הגובלת עם זעזוע, הרעיד מיליוני לבבות, אבל לא הצליח למנוע את הישנות הטבח, כיום, לאחר עשרים וואת שנה, רובן עקובות דם, הוא עדיין סרט גדול, אפשר סרט המלחמה המצויץ ביותר שנעשה עד כה.

כמובן שישנם בו דברים אחרים שהצופה של שנת 1951 מקבלם בעיקום חוטם: הקללת הקול אינה נקיה; הנגטיב הוא, כפי הנראה, שחוק וקרוע במידה רבה וההעמקה החדשה אינה משוחזרת, המשחק נראה מוגזם ותיאטרלי. ני בעיני קהל שהורגל למשחק קפוא וחסר הבנה של כוכבים הוליוודיים; לעומתו משחקם המתפרץ יותר של לו איירס, סלים סאריביל וחבריהם במערב אין כל חדש קצת מיושן, אבל בהרבה יותר אמתי מאשר משחק אלילי הבד העכשוויים. אבל אלה הם פרטים טכניים שאינם יכולים להוריד מערכו הרעיוני והאמנותי הגדול של הסרט.

ההתלהבות פנה בקריקטין. הרומן של רימארק הועתק אל הבר, אם לא בשלמותו, הרי בחלקיו היקריים, בנאמנות רבה. בהשפעת המורה הלאומני, קמים ילדי הכיתה ה"עליונים" של בית הספר כשיש אחד ומתנדבים בהתלהבות רבה לצבא הקיסרי הגרמני. אבל ההתלהבות פגה ברגע שהם מגיעים אל הקריקטין ומתחילים להתפשט תחת ידיו הצבי איות של נושא המכתבים המקומי, סמל בחיל המילואים. המבוכה תוקפת אותם בהגיעם לקיום הקדמיים, בהתערבם בין הלוחמים של חזון תיקים, למודי הקרבות, בהרגישת את העו של ה"בלגן" הצבאי: אייטור, תנאי דיוור איומים, רעב, כניס, בוך, הפחד מדביק אותם בצאתם בפעם הראשונה ל"גיבו", בהתקלם באש קטלנית של האויב, באבדם את החבר הראשון בשדה הקרב. אבל זוהי רק התחלה לשנים ארוכות (כל יום - שנה; כל לילה - מאה שנה) של סבל, טבח בלתי פוסק, מפחופש.

כמה מן התמונות בסרט הן מן הטובות שבכל דברי ימי הקולנוע: אלפי חיילים צרפתים תוקפים את חפירות הגרמנים. מקלעים קוצרים בהם ללא רחם, אבל הם מצליחים לכבוש את העמדות לרגעים מספר. התקפת גנד גרמנית ואש קטלנית מאותן חפירות, במקלעים צרפתים, מדבירה אלפי נערים גרמנים. הגרמנים מצליחים לקחת בחורה את חפירותיהם הישנות, הקרב נגמר בתיקו. על שדה הקרב פזורות גויות רבות וחמישים

טח שבין הקוים, בחברת צרפתי שהוא עצמו הרג אותו. בתמונה אחרת מוצא פול נחמה פורחא לתלאת המלחמה וזועותיה במיטתה של נערת כפר צרפתית. מילסטון כיוון את המצלמה אל צלילת המטה, הקליט את השיח מבלי להראות את הדוברים. סיומו של הסרט הוא הקטע החוק ביותר בו: פול, הובב ה"פרפרים, רואה פנפר מחוק לחפירה. הוא שר לח את ידו אל התק, מתרומם קמעא מתוך החפירה. המצלמה קולטת את היד הקרבה אט-אט אל הפרפר, עוברת אל צלף צרפתי המכוון את רובהו, חוזרת אל היד הקרבה אל הפרפר. נשמעת ירייה, היד נקמצת בעי וית, נפרשת שוב ללא חיים. בחזית שורר אותו יום שקט, ההודעה הרשמית קובעת: במערב - אין כל חדש.

במת האימים

סרט פלילי דורש לעתים קרובות מן הצופה פה כניעה לשקרים מוסכמים מסוימים, להס" כס גינטלמני בינו לבין המחבר והבמאי, לפיו מקבל הצופה כמוכנים מאלהים גם דבי רים שאינם עשויים להתקבל על הדעת. זהו אחד החוקים החשובים של משחק המתח והי תדהמה שהבמאי אלפרד היציקוק הוא רבנו העולמי. כיוון שהצופה מקבל את הדיון על עצמו, הריוה יכול לשבת בנחת, לרוות הגאה מטיול של שעה וחצי בעולם חלומות הבלהות בו הבמאי האירי עבהכרס הוא מורה דרך משובח ביותר.

במת האימים מצויים כל אותם סממנים שעלילה בלשית רגילה אי אפשר לה בלעדיהם: רצח, אשה יפה, בריחה מפני המשטרה, נע" רה טפשונת, אך טובת לב המסבכת את עצ" מה בעסק הביש, ממלסת את נפשה ממנו בר" גע האחרון, סחטני כספים, בלשים, שיא מו" תת. כל אלה בצרופ הסממנים המיוחזרים להיציקוק: רקע ריאליסטי (הפעם לונדון), דמויות משעשעות, אירוניה דקה, טכניקה קולנועית בטוחה. נקודה אחת ויחידה המח" לישא סרט מעניין זה היא הולכת שולל מסו" יימת, רמאות קטנה, בלתי הוגנת במקצת - שאת טיבה אין גלגות מאחר שהסרט הוא בלשי - המקלקלת את סופו, גורמת לאכזבה קלה.

מזכר הבת, האב. כאשר מופיע גיונתן קופר (ריצ'ארד טו) אצל חברתו איב גיל (גיין ווימאן) המאוהבת בו בסתר והלומדת באקדמיה המלכותית לאמנות הדראמה, מגלה לה שהיא מבוקש על ידי המשטרה בגלל רצח שלא בצע אותו, היא ממהרת - איב אינה פקחית ביותר - להאזין לו, מצפינה אותו קודם כל בבית אביה (אליסטייר סים) בכפר, אחר בבית אמה (סיביל תורנדייק) בלונדון. איב נטפלת אל הבלש סמית (מייקל ויילדינג) המטפל במקרה, כדי לשאוב ממנו ידיעות הע" לולות לעזור לה לגלות את הרוצח האמתי, ואל אלמנת הרוצח, הזמרת שארלוט אינווד (מרלן דיטריך). עד שמתגלית האמת על הר" צח, מוליך היציקוק את הצופה אל מספר

במערב אין כל חדש: לו איירס

כנפי פרפר וכדור צרפתי

מבואות סתומים, מסבך את העלילה, ובהגיון רב, עד כדי סחרחורת, מראה לבסוף שהפתי רון פשוט ביותר, אפילו מאכזב בפשטותו. אולם העלילה עצמה אינה חשובה כמו הפרטים הקטנים בסרט: היציקוק אינו נגיש מעולם לצילומים בטרם כתב את הסרט לכל פרטי פרטי על הגיר. כל זות מצלמה, כל מבנה של כל צילום משורטט בספר הבמאי

שלו. הוא נעזר בשחקנים מצויינים, לא רק בתפקידים הראשיים, אלא אף בקטנים ביותר: שכור בבית מרוח משורטט באותה קפדנות כמו הגיבורים הראשיים. התוצאה: מיד נופל עליו חשד, הוא הופך לחלק חשוב מן העליל" לה. דמויות משנה אחרות: עסקנית אנגלית אופיינית, בעלת שני יחסים וחיוך אנגלו-סאכי כי מאחורי דלפק בשוקי-צדקה הנערך בגן ובגשם סוחף; שי תלמידות האקדמיה הדר" מתית, חברותיה של איב (אחת מהן, בתו של היציקוק), וכמובן: היציקוק עצמו, המופיע,

בגלל יצר, אמבט. דהימיל מעולם לא היה יותר מבעל מלאכה טוב. הוא לא ראה בסרט מכשיר אמנותי, ורק פעם אחת, וב" היסח הדעת, חידש חידוש באמנות הראינוע: באחד מסרטיו הראשונים מעשה התרמית (1915), השתמש, בפעם הראשונה, במשחק שקט ומאופק, בניגוד למשחק המקובל על הבד עד אז, שהיה תיאטרוני ביותר, מוגזם, רחב. באופן כזה היה דהימיל אחד מקובעי סגנון המשחק בקולנוע. פרט לזה היו חידו" שיו של דהימיל בשני שטחים בעיקר: הטכני

במת האימים: גיין ווימאן, שיני סוס וחיוך אנגלו-סאכי

כבכל סרטיו, גם הפעם בתמונה אחת, לא יותר מאשר שנייה או שתיים.

אנשים מקום הקרוי הוליבוד

האיש המסמל בעיני העולם את הוליבוד חגג בחודש שעבר את יום הולדתו ה-70 בהשלמת סרטו ה-69, הנקרא, אגב: ההצגה הגדולה ביותר בעולם. אין שם הולם יותר את עבודתו הקולנועית של ססיל ב. דהימיל, בתנאי, כמובן, שהמלה "גדולה" תיסוב על הכמות, לא האיכות. כי דהימיל, הבמאי בעל פרסומת של כוכב, האיש שגילה ויסו את הוליבוד, אלוף הקופה, גורף המיליונים, אחת הדמויות האגדתיות ביותר במקצוע אפוף אגדה, הוא גם חסיד הטעם הוול.

בגלל גשם, הוליבוד. משסיים אח בית הספר הדרמטי, הצטרף ללהקה, כשחקן, סובב ברחבי ארצות-הבריה, יסד לאחר זמן להקה משלו והיה לבבאי.

באחד הימים של 1912, פגש דהימיל בידוד ותיק, עוררין, שהציע לו להכנס לעסק הסרטים. דהימיל וחברו, גיסי לאסקי, לא התלהבו מכל הענין, במעט שטרבו, אך פגישה מקרית עם סוחר כפפות סמואל גולדבין, מסביב לשולחן במסעדה, שכנעה אותם. הם חברו אל גולדבין, יסדו יחדיו חברת סרטים עצמאית. כאשר הוצע לאחיו של דהימיל לק" גות מגונית, נד בראשו והכריז שהעסק כולו מופקפק ביותר. תוך ארבע שנים קפץ ערך מחזות החברה מעשרים אלף לשמונה מיליון. דהימיל החזיק בידיו את הזכויות על מחזה תיאטרוני מסוים, בעלה של האינדיאנית; זה היה צריך להיות סרטה הראשון של החברה והסרט הארוך (חמש מערכות) הראשון באמ" ריקה. להקה קטנה של שחקני תיאטרון וד" מיל בראשה, כבמאי, יצאה מערבה, למדינת אריזונה, להתחיל בצילומים. אלמלא קידם את פניהם גכס סוחף אפשר שמרכו תעשית הסרטים היה כיום באריזונה ולא בקליפורניה, אבל הגשם אילץ אותם להמשיך בדרכם מע" רבה, ובדצמבר 1913 הגיעו לפרבר גידה של לוסיאנגילס, מקום הקרוי הוליבוד. הוליבוד מצאה מיד חן בעיני דהימיל, הוא החליט להשתקע שם, שכר חצי אסם תבואות, הפך אותו לאולפן וסרטו הראשון היה מוכן לה" צנה כעבור חודשיים. הצלחתו עלתה על כל המשוער; הוא הכניס פי 20 ממה שהוצא עליו. מיד רתם דהימיל את עצמו לעבודה, הפיק אותה שנה ששה סרטים נוספים.

והקופתי, בשטח הטכני המציא את מנוף הצילומים, המאפשר תנועת המצלמה לכל הכיוונים, במאונך ובמאונך, לצדדים, לאחור ולפנים, תוך כדי צילום; גילה אפשרות לצלם סרט קולי מבלי שרעש המצלמה ייקלט על ידי המיקרופון; גילה את השימוש בתאורה חשמלית; הפיק את הסרט הצבעוני הראשון (כל תמונה בודדת נצבעה ביד).

בשטח הקופה, גילה דהימיל עד מהרה את חולשתם של הצופים, קבע שמרבית הקהל בעולם, רמתו השכלית אינה מן הגבוהות, לא היסט לרדת אליה, לגרות את יצר הקהל בסממנים זולים, להלעיט אותו סרטים עשויים בטעם קולקל. דהימיל היה הראשון שפרט על המתח המיני של הקהל, אכלס את סרטיו נשים יפות, בעלות תאווה מוזרות, לבושות שמלות קופות ומפוארות, המתעלסות עם גברים חסונים על גבי ספות קטיפה. בכל אחד מסרטיו חייבת להיות תמונת מרחף, בה מופיעה השחקנית הראשית באמבט.

אולם ככל שהתרחק דהימיל מעם קטעם הטוב הלכו סרטיו מחיל אל חיל, משיא אל שיא בקופה. סרטו שלפני האחרון, מששון ודלילה, זכה לבקורת שלילית, אבל לרווח העצום של 11 מיליון דולאר (עד היום). בכל אשר פנה, הצליח לחלוב מכיסי הקהל את הסכומים הגדולים ביותר. אפילו סרטיו הד" תיים - דת נחשבת לסם מות לקופה - כמו עשרת הדבורות, מלך המלכים (על ישו), עשו כספים. גם מתנגדיו החריפים ביותר יודו שדהימיל יודע את סוד עשיית הסרטים. מעטים יודעים לביים כמוהו תמונות המונים, קרבות.

קנה המדה: הכנסות. דהימיל חי כיארת לדמות אגדית: בשני בתים גדולים, המחוברים זה לזה בפרוודור של זכוכית, ברחוב הקרוי על שמו, אין בהוליבוד דמות נערצת ממנו, אין בה אדם שזכה במספר כה רב של אותות כבוד, כולל תואר דוקטור כבוד לאמנות. בהגיעו לגיל שבעים אין איש רואה את קץ עבודתו בקולנוע. טעמו הקולקל לא השתנה בשנים האחרונות, ידו הבטוחה לא אבדה את זהב מגעה; ההכנסות מסרטיו הן הגדולות ביותר בעולם, ובהוליבוד זהו קנה המדה לגדולתו של אדם.

בקצרה

ברקיע השביעי. אודות זוג צעיר ומאד רומנטי (סימון סימון, גימס סטיוארט), תל" אותיהם ונצחון אהבתם.

מארי אנטואנט. גורלה המר של הנסי" כה האוסטרית בידו המון המהפכה הצרפתית. ההיסטוריה על מגש גיליון ורוד. גורמה שי" רר, סיריון פאאר, רוברט מורלי.

היום המטורף. מה קורה כאשר פקיד נמוך (הארולד לוי) מאבד לפתע את משרתו, משולח אל העולם הגדול. פרסטון (דרכ" של מוצח) סטרגיס כתב וביים את הקומדיה.

ש מ ש ג ז ז ד ד ל ל ה

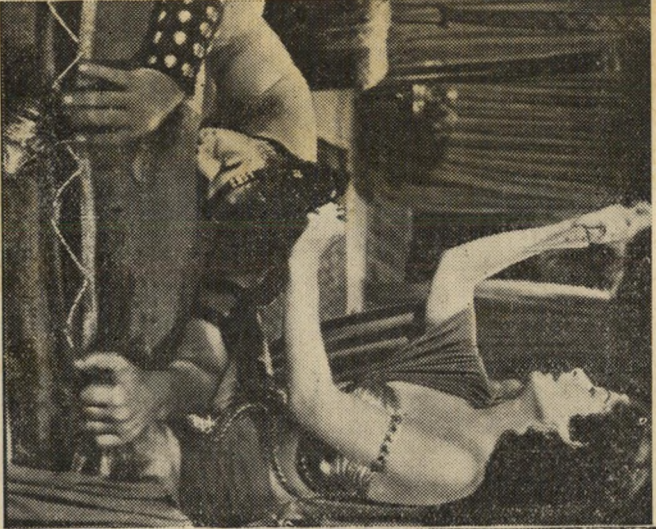
(3) "אני מאבדת אותך שמשון" - מצב את קובעת הנחלת על תומה לשם שמשון את לפי

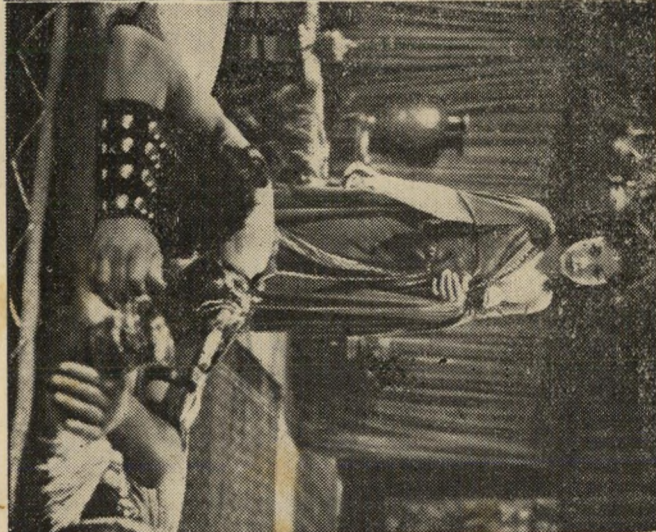
(2) "איך יבנה רמחם מרוב אהבה כאהבתך" ארלי, פלא קומי לי אפילו שנים לפרידה"

(1) דליקה מותק יין וסם תרדמה לאחד משני נכבועי הכסף מנפה להופעת שמשון אהבה

(6) דליקה האהבה מנהיגותיה מנחמת את מחלומות ראש אהבה - גיבור העלבים שמשון

(5) דליקה משכיבה את שמשון על הספה ואורה כי כנאף בשערה מתמלאות דמעי

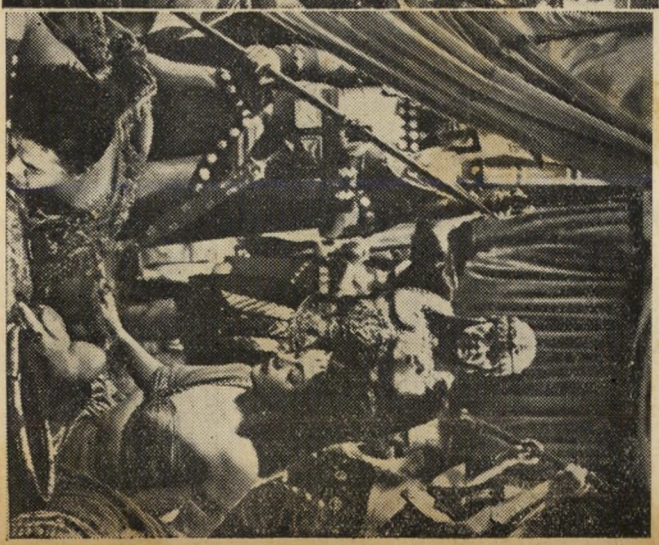
(4) שמשון מוחרד באשר הם מתחילי נחמת את פעורתה. דליקה מושבת אותו אורה נספת

(9) נחישותם ניתנים על גופי והפשיטים מוחרדים אותו קומה כמחון כמתאחזים

(8) קנינה קומות לען הפשיטים העינים מוחרדים אותו קומה כמחון כמתאחזים

(7) דליקה מותק יין וסם תרדמה לאחד משני נכבועי הכסף מנפה להופעת שמשון אהבה